Jaargang 110. Dingsdag, 23 September 1851. No. 76.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant wordt gratis aan de geabonneerden verzonden: *Kort Verslag van de Handelingen der Staten Generaal en van den Gemeenteraad der Stad Groningen, benevens de afloop van de Herstemmingen voor leden van de Gemeenteraden, in de onderscheidene gemeenten dezer Provincie.*

De STAATSRAAD, COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Groningen* brengt ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de **Scheepvaart** door de nieuwe **Klapbrug te Winschoter Hoogebrug**, uit hoofde van te verrigten werkzaamheden aan die brug, op den **23sten, 24sten en 25sten dezer maand** zal zijn **GESTREMD.**

GRONINGEN, 18 September 1851.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornd.: VAN LIMBURG STIRUM.

VERKOOP VAN TURF.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *Groningen* gedenken, onder nadere goedkeuring, door den Heer **J. DE BLECOURT**, Notaris in het Kanton *Zuidbroek*, residerende te *Wildervank*, ten overstaan, bij afwezigheid van den RENTMEESTER van de STADS VEENEN en *Ter Apel*, van den Adsistent-Opzigter der Stads Veenen J. E. UNIKEN, op DONDERDAG den 25sten September 1851, des morgens precies te tien uur, ten Huize van den Verlaatsmeester B. B. DRENTH, te *Stads-Kanaal*, publiek, in twaalf perceelen, aan de meestbiedenden te verkoopen:

De **STADS VIERDE TURF**, welke dit jaar op het *Stads-Kanaal* gegraven is.

De Voorwaarden van Verkoop zullen, vier dagen bevorens, ten Huize van Verkoop ter lezing liggen.

GRONINGEN, 19 September 1851.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

VERKOOP VAN TURF.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *Groningen* gedenken, onder nadere goedkeuring, door den Heer Mr. **J. S. G. KONING**, Notaris te *Wedde*, ten overstaan, bij afwezigheid van den Heer RENTMEESTER van de STADS VEENEN en *Ter Apel*, van den Adsistent-Opzigter van de Stads Veenen **J. E. UNIKEN,** op DONDERDAG den 2den October 1851, des morgens precies te tien uur, ten Huize van den Logementhouder R. G. KOOPS, te *Nieuwe Pekela*, publiek, in 6 perceelen, aan den meestbiedenden te verkoopen:

De **STADS VIERDE TURF**, welke dit jaar te *Pekela* is gegraven.

De Voorwaarden van Verkoop zullen, vier dagen bevorens, ten Huize van Verkoop ter lezing liggen.

GRONINGEN, 19 September 1851.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* verwittigen de daarbij belanghebbenden, dat de **SINGEL** tusschen de HEERE- en OOSTERPOORTEN, van **MAANDAG** den 22sten September 1851, zal zijn **GESLOTEN.**

GRONINGEN, 18 September 1851.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOST-INDIË.

BATAVIA, 23 Julij.

De berigten omtrent de cholera zijn zeer gunstig. In de meeste plaatsen hebben zich geene nieuwe gevallen vertoond. Hier en daar, doch zeldzaam, worden eenige personen, slechts in eenen ligten graad, daardoor aangetast. Alleen in het distrikt Boengattan, residentie Bezoekie, is die ziekte sedert den 1sten Julij toegenomen.

— De gouverneur-generaal heeft aan den ambtenaar *M. J. Senn van Basel*, die, met voorbijgang van den gouverneur-generaal, in eenige aan den Koning ingediende schrifturen, de bestaande en, krachtens beschikkingen van het opper-bestuur in Nederlandsch Indië werkende regelen van belasting, kultuur, enz. heeft afgekeurd op eene wijze, in gevolgtrekking soms beleedigend voor het gouvernement van Nederlandsch Indië en met het blijkbaar doel, om aan den Koning wantrouwen in te boezemen in hetgeen in Nederlandsch Indië en meer bepaaldelijk op Java geschiedt, te kennen gegeven, dat het Nederlandsch Indisch gouvernement niet langer van zijne diensten wenscht gebruik te maken. Wordende bij mitsdien ontheven van de verdere vervulling van de thans aan hem opgedragene betrekking van algemeenen ontvanger te Samarang, mitsgaders uit 's lands dienst ontslagen, met behoud van regt op pensioen, bijaldien hij dit, overeenkomstig de bestaande bepalingen, mogt kunnen doen gelden.

— Vermeenende, dat de vestiging eener afdeeling van de maatschappij tot Nut van 't Algemeen te Batavia, veel goeds zou kunnen daarstellen en bevorderen, welke meening door een aantal aanzienlijke personen alhier wordt gedeeld, hebben de heeren *P. van Rees* en *D. van Schreven*, na zich overtuigd te hebben, dat bij de regering geene bedenkingen tegen hun voornemen bestonden, die vestiging voorbereid en veel bijval aangetroffen; zijnde thans reeds 105 personen, mede uit den aanzienlijksten stand, als oprigters toegetreden. In den avond van den 19den Julij jongstl. had de eerste bijeenkomst plaats; ruim 60 leden waren tegenwoordig en de afdeeling werd, bij eene korte toespraak van den heer *van Rees*, voor gevestigd verklaard. De gouv.-gen. heeft het beschermheerschap op zich genomen en uit eigene fondsen ter beschikking van het voorloopig bestuur gesteld eene som van *f* 1000 in eens en jaarlijks, tot weder opzeggens toe, *f* 500.

— Door Zr. Ms. stoomschip *Etna* is een togt gedaan naar Banka en Billiton, tot den overvoer naar laatstgenoemd eiland van den ingenieur voor het mijnwezen *C. de Groot*, belast met een onderzoek naar den mineralogischen rijkdom van hetzelve. Gemelde ingenieur is, behalve door de aan zijne commissie toegevoegde ambtenaren *Huguenin* en *von Bloemen Waanders*, vergezeld door de heeren *J. P. Loudon* als gevolmagtigde van Prins *Hendrik* der Nederlanden, en den baron *Vincent van Tuijl van Serooskerken*, verzoekers om concessie tot ontginning van tinmijnen aldaar. Het benoodigde werkvolk en materieel zijn mede naar Billiton overgebragt. Den 12den Junij j.l. verliet genoemd stoomschip de reede van Batavia, en kwam den 14den daaraanvolgende voor Muntok ten anker; van daar werd naar Toboalie en vervolgens naar Tjeroetjoep gestoomd, op welke laatste plaats Zr. Ms. schooner *Aruba* sedert eenige dagen ten anker lag. In den avond van den 30sten Junij is de *Etna* ter reede van Batavia teruggekeerd.

Uit nader ontvangen berigten blijkt, dat reeds op den dag der aankomst te Billiton, door een' inlander het kerkhof van den kampong, die ten Noord-Oosten van het fort ligt, werd aangewezen als tingrond te bevatten. Een onderzoek in de nabijheid van het kerkhof ingesteld, bevestigde dit berigt. Daags na de ontscheping had men reeds tin-erts. Sedert is de heer *de Groot* bezig, om de vallei der Tjeroetjoep te onderzoeken, waartoe bereids eene menigte putten en boorgaten zijn gemaakt, in allen van welke tin gevonden is. Op weinige palen beoosten het fort is de eerste ontginbare plaats gevonden, en zijn de heeren *van Tuyll* en *Loudon*, de laatste als gemagtigde van Z. K. H. prins *Hendrik* der Nederlanden, op raad van den heer *de Groot*, voornemens het gouvernement te verzoeken te dier plaatse op eigene kosten eene proefmijn te ontginnen. Tot dusver is de loop van het onderzoek als zeer gunstig te beschouwen, en schijnt aan de mogelijkheid van het welslagen eener tinmijn-ontginning op Billiton niet langer te worden getwijfeld.

TURKIJE.

Brieven uit Konstantinopel van den 5den September melden, dat de vlugtelingen van Kutahia in vrijheid zijn gesteld en reeds in de Dardanellen zijn aangekomen. Uitgenomen twee of drie hunner, die zich dadelijk naar Engeland hebben begeven, worden allen dadelijk naar de Vereenigde Staten overgebragt. De Oostenrijksche gezant heeft aan de Porte zijne ontevredenheid betuigd, op grond dat *Kossuth* geheime betrekkingen onderhield met Engelsche en Piemontesche agenten. De Porte heeft geantwoord dat zij niet immer deze vlugtelingen onder naauwkeurig toezigt kan houden, en zij heeft hen daarna in vrijheid gesteld. Volgens de *Portafoglio Maltese*, zou men het voornemen hebben opgevat, om de invrijheidstelling van *Kossuth* te Londen feestelijk te vieren. Generaal *Meczaros*, *Dembinsky* en *Chrzanowsky* bevinden zich reeds in die stad.

(Het *ministereële* Londensche blad *de Globe* berigt hieromtrent het volgende: „Een brief uit Malta van den 12den, brengt de heugelijke tijding van de bevrijding van *Kossuth* en zijne medgezellen. Den 1sten dezer verlieten zij Kuitahia, en zijn door eene Turksche stoomboot van Giemeleck naar de Dardanellen overgevoerd.")

GRIEKENLAND.

Brieven uit Athene, d.d. 9 September, behelzen eenige nadere bijzonderheden omtrent het aldaar ontdekte democratische komplot, en de diensvolgens door de Regering genomen maatregelen. Het doel der zamenzwering was, om zich met geweld aan den Franschen invloed te onttrekken en zich daarentegen aan den Engelschen invloed te onderwerpen.

De middelen die men daartoe wilde bezigen, worden door dit blad niet opgegeven. Zeker schijnt het, dat de minister van financiën 400 zijner ambtenaren heeft ontslagen; de minister van justitie heeft op dezelfde wijze gehandeld ten opzigte van al de presidenten der regtbanken van eersten aanleg, de minister van binnenlandsche zaken ten opzigte der gouverneurs van provinciën, en de minister van buitenlandsche zaken ten opzigte van de Grieksche consuls in Turkije.

ITALIE.

Uit Rome wordt gemeld, dat de betrekkingen tusschen den opperbevelhebber van het Fransche bezettingsleger en de pauselijke regering zeer koel zijn. Eerstgenoemde heeft zeer strenge maatregelen genomen, hetwelk den kardinalen ten hoogste mishaagt. Deze zijn voortdurend zeer bezorgd dat een Fransch leger te Rome in bezetting zal zijn tijdens de gebeurtenissen die in 1852 kunnen plaats hebben. Men verzekert zelfs dat de Paus zich naar Bologna zal begeven, en zich daar onder de bescherming van Oostenrijksche troepen zal stellen. (Dit is echter nog slechts een gerucht.)

DUITSCHLAND.

Beijeren heeft bij de jongste conferentiën te Ischl nog zijne aanspraak willen doen gelden, om als derde Duitsche groote mogendheid in aanmerking te komen, en diensvolgens met eenig meerder gezag te worden bekleed, doch vruchteloos. Sedert meent men te hebben opgemerkt, dat de vrijzinnige beginselen meer ingang vinden te München, dan te voren.

Oostenrijk is niet onkundig geweest van de onderhandelingen van Pruissen met Hannover over een handelstraktaat, en wendt thans krachtige pogingen aan bij Beijeren en Wurtemberg, om beide deze Staten aan het Tolverbond te onttrekken.

Het voorstel, om de regten op den invoer van ruw ijzer op 7½ sg. te stellen, moet nu officiëel door Pruissen aan België zijn medegedeeld.

Te Hamburg heeft het gerucht, dat de Duitsche Bond voornemens zou zijn, de onafhankelijkheid der drie vrije steden Hamburg, Bremen en Lubeck te vernietigen, eene levendige ongerustheid ingeboezemd. Hamburg zou dan aan Pruissen vervallen.

WEENEN, 15 September.

Den 12den September hebben er te Praag talrijke arrestatiën plaats gehad, ten gevolge van opruijende redevoeringen en de ontdekking van depôts van verborgene wapenen. Onder de gearresteerden bevonden zich vele ambtenaren.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 18 September.

Maandag hebben 60,497 en Dingsdag 62,622 personen de tentoonstelling bezocht. Hoe meer het tijdstip van de sluiting der expositie nadert, des te meer schijnt de lust aan te wakkeren, om nog een bezoek te brengen aan het glazen-paleis.

Op de tentoonstelling is nog een zeer prachtig voortbrengsel van de Noord-Amerikaansche nijverheid gebragt. Het bestaat in een gouden thee-servies, als: theeketel, theepot, melkkan en suikerpot, 'twelk de inwoners van New-York aan den heer *Collins*, den stichter van de dienst der Amerikaansche stoompaketten, hebben vereerd. Deze stukken zijn van goud van Californië van 23 karaat en heeft eene waarde van 1000 p. st. Men beweert, dat dit goud het fijnste is, 'twelk tot dus verre is gevonden, en zoo buigzaam, dat het, zonder met eenig ander metaal te behoeven te worden vermengd, kan worden bewerkt.

— Het blad der Katholijke Iersche partij, de *Tablet*, ducht thans van wettelijke maatregelen als de onlangs gemaakte titelwet en van de stemming der Protestanten in Engeland meer afbreuk voor de Roomsche kerk, dan onlangs nog het geval scheen te zijn. „Tot nog toe — zegt dat blad, naar aanleiding van den overgang van den hertog *van Norfolk* tot het Protestantismus — won de kerk in Engeland bestendig veld; edelen en boeren, geleerden en ongeleerden, gingen tot haar over; maar nu zou het getijde kunnen omkeeren. Akten van het Parlement zijn altijd gevaarlijk voor de kerk geweest; van *Hendrik III* af tot *Elisabeth* hebben zij grooten en duurzamen invloed gehad, en wij moeten het oog niet voor het daarin gelegen gevaar sluiten. Die het eerst van Parlementsakten nadeel leden, waren hovelingen en mannen van hoogen stand, en van daar verspreidt het vergif zich door het geheele politieke ligchaam. Een half dozijn pairs deden de balans ten nadeele der kerk doorslaan onder *Elisabeth* en op nieuw onder *Karel II.* Zóó zoude het weder kunnen gaan; en indien wij nu in de ure der beproeving ontrouw bevonden worden, zouden wij kunnen worden geslagen en zou de lang gewenschte bekeering van Engeland nu niet, en welligt nimmer, plaats grijpen."

(Tot dus verre heeft de Regering het niet noodig geoordeeld, de wet tegen het ongeoorloofd voeren van kerkelijke titels toe te passen, ofschoon het geenszins aan uitdaging daartoe heeft ontbroken.)

— De inwoners van Calcutta hebben veel te lijden van de hitte. De *Chronicle* van den 21sten Mei zegt: als die hitte nog 10 à 12 dagen aanhoudt, zal de stad een groot hospitaal worden. Binnenshuis en in de schaduw stond de thermometer des voormidd. te 11 uur op 99 en soms tot 102 graden.

Op Suez is het niet minder heet. De thermometer stond op het dek der *Terozi*, onder eene dubbele zonnetent, op 123 graden, en in het ruim, waar het volk werkte, op 140 graden, zoodat de bemanning in weinige minuten in een' kleinen plas van transpiratie stond.

Van den 19den. Den 17den dezer is, na drie weken van dag en nacht voortgezetten arbeid, de groote, vierentwintig Engelsche mijlen lange kabel voltooid, die bestemd is voor de onderzeesche telegraaph-communicatie tusschen Dover en Calais.

Hij bestaat uit koperdraad overtrokken met gutta percha, daaromheen hennepgaren verzadigd met een mengsel van pik en talk, en het al omgeven met gegalvaniseerd ijzerdraad; het geheel weegt tweehonderd ton, welk gewigt geacht wordt voldoende te zijn om den kabel te doen zinken. Als proefneming deed men, door middel van den 24 mijlen langen draad, het buskruid in een geweer ontbranden.

FRANKRIJK.

* PARIJS, 18 September.

De berigten nopens het onlangs ontdekte Fransch-Duitsche komplot doen het als ernstiger verschijnen, dan men in den laatsten tijd dacht. De *Patrie* deelt namelijk eene circulaire mede, gedagteekend uit Londen den 1sten Aug., en waarin het geheele plan der onruststokers wordt blootgelegd. Daarin wordt uitvoerig aangeduid, wat er gedaan moet worden *voor, gedurende en na de omwenteling.* Wel is waar wordt daarin alleen van Duitschland gesproken, maar de prefekt van politie beweert de bewijzen te hebben, dat dit plan ook in verband stond met eene zamenzwering, welke men in Frankrijk smeedde, en waarin ook verscheidene leden der bergpartij betrokken waren. Dit laatste zoude aan den dag komen, zoodra de Wetgevende Vergadering heropend zoude zijn. Overigens zijn de onpartijdigen van oordeel, dat de stellers van dit stuk eerder lijden aan geestverbijstering, dan wel behebt zijn met de revolutiekoorts. Het zou moeijelijk vallen, in zoo kort bestek meer ongerijmdheid en gedrogtelijke dwaasheden op te hoopen, dan in die circulaire geschiedt. Een krank brein zou niet voldoende geweest zijn, om zoo iets uit te denken; er moesten verscheidene gezamenlijk zich met deze taak bezig houden.

— Eergisteren morgen bragt eene deputatie van 300 *dames van de hal* een bezoek aan den President der republiek, die haar een dejeuner liet aanbieden. De vrouwen waren zoo opgetogen over de eer, die haar te beurt viel, dat eenige verzochten, den President te mogen omhelzen, hetgeen deze welwillend toeliet! Het duurde lang, eer hij zich aan de omarming dier bevallige fruit-, groente- en bloemenverkoopsters kon ontrekken. De heeren *Berger* en *Carlier*, die er ook tegenwoordig waren, namen ruimschoots deel aan die geïmproviseerde en onschuldige demonstratie.

— De heer *F. Fresnel*, oud-consul in Syrië, en zeer bekend met de Oostersche zeden, is belast met de zending naar Mesopotamië, Medië, Assyrië in Chaldea. De zending zou le twee jaren duren.

— In den schouwburg te Lyon heeft eene vreeselijke misdaad plaats gehad. — De gordijn ging op voor het tweede bedrijf van Adrienne Lecouvreur. Alles was oog en oor voor mlle. *Rey*, die de hoofdrol vervulde, toen plotseling aller aandacht werd afgetrokken door een' vreeselijken gil. Op de derde bank van het amphitheater werd eene jonge vrouw, naast haren man gezeten, vermoord, de dader onmiddellijk gegrepen en aan de wacht overgeleverd, terwijl het slagtoffer den geest gaf. Hij heet *Jobard*, is 25 jaren oud, koopmansbediende, en was dien morgen eerst in Lyon gekomen.

Bij zijn eerste verhoor bekende hij reeds, zich met het plan tot een' moord derwaarts begeven te hebben, om daarna zelf te sterven. Eerst had hij den President der republiek willen vermoorden, bij diens doortogt te Dyon; maar dit plan had hij opgegeven, om zijne moeder, aldaar woonachtig, hevige ontroering te besparen.

In Lyon gekomen, kocht hij dadelijk een dolkmes, nam in den schouwburg plaats, na eerst onverschillig met het geopend moordtuig gespeeld te hebben, stiet hij 't plotseling in de linkerzij der jonge vrouw, die voor hem zat. De man, denkende dat het slechts een stoot met de hand was, greep hem bij den kraag en vroeg hem naar de reden. „Zonder redenen," was het antwoord; „ik ken u niet."

De ongelukkige vrouw was zwanger en eerst sints ruim een half jaar gehuwd met den heer *Ricard*, professor der mathesis aan het Lycée.

Een ongeregeld levensgedrag, dweepziekte, godsdienstige denkbeelden en verwaarloosde opvoeding, schijnen de oorzaken tot de misdaad te zijn. De dader was het leven moede, maar durfde er zich niet van berooven, omdat hij den tijd tot bekeering en boete miste. Door een' moord meende hij zijn doel beter te bereiken, daar hij, ter dood veroordeeld, sterven zou niet alleen door de hand van anderen, maar ook beter en ruimschoots gelegenheid tot berouw erlangde.

— Volgens de half-officiële dagbladen, zou de Regering eene telegrafische tijding hebben ontvangen, inhoudende dat *Lopez* met al zijne volgelingen op het eiland Cuba in een gevecht was gesneuveld. Men weet nog niet, in hoe ver dit berigt met de waarheid overeenkomstig is. — Het Napoleontische dagblad *le Constitutionnel* verzekert, dat de Fransche regering besloten heeft, eene nota in te leveren bij het kabinet der Vereenigde Staten, ter zake van de gebeurtenissen op Cuba. De Engelsche regering zou door de Fransche bewindslieden geraadpleegd zijn geworden, en hebben verklaard, dat ook zij van haren kant voornemens was, tot een dergelijken maatregel over te gaan.

Van den 19den. De staatkundige berigten zijn heden schaarsch. Het bevestigt zich, dat de prins *van Joinville*, ten gevolge der conferentie met zijnen broeder den hertog *van Aumale*, voornemens is de kandidatuur voor het presidentschap te aanvaarden; de Elyséesche dagbladen schijnen dan ook een weinig van hun vertrouwen te verliezen, daar zij niet meer gelijk vroeger betoogen, dat, in weerwil van alle hinderpalen, *Lodewijk Napoleon* met algemeene stemmen zal herkozen worden.

Zij vergenoegen zich nu met te verzekeren, dat de tegenwoordige President, zoo hij al niet een genoegzaam getal stemmen bekomt, om regtstreeks herkozen te worden, ten minste de meeste stemmen van alle kandidaten op zich zal vereenigen, en zij vestigen thans de aandacht op het mogelijke geval, dat de Wetgevende Vergadering, alsdan volgens het grondwettelijk voorschrift geroepen zelve eene keuze te doen onder de vijf kandidaten, welke de meeste stemmen verkregen, weigeren mogt *Lodewijk Napoleon* als President der Republiek te proclameren.

Dit mag als eene veel beteekenende concessie van de Elyséesche dagbladen worden aangemerkt, daar zij tot nu toe niet eens de omstandigheden aannamen, dat de tegenwoordige President niet regtstreeks met eene overgroote meerderheid zoude herkozen worden.

— Men verneemt, dat eene vrij ernstige moeijelijkheid is gerezen tusschen het Fransche bewind en den Bey van Tunis, ten opzigte van de bepaling der grensscheiding van Algerië. Door Engeland gedreven, doet de Bey aan het Fransche bewind eischen, welke geheel van grond ontbloot zijn. Eene zeer uitgebreide nota desbetreffende is door den consul-generaal van Frankrijk aan den Bey van Tunis overhandigd.

— Tot nu toe heeft zich het als officiëel medegedeelde berigt niet bevestigd, dat de generaal *Lopez* bij zijn inval in Cuba zoude gedood en zijne manschappen verslagen zijn. Men mag dus de echtheid daarvan in twijfel trekken.

Overigens is het niet onbelangrijk te melden, dat men in Spanje algemeen eenen oorlog met de Vereenigde Staten ten aanzien van Cuba te gemoet ziet, zoo al niet op dit oogenblik dan toch binnen zeer korten tijd; men toont zich te Madrid daarvoor weinig bevreesd, overtuigd als men is van de hulp en ondersteuning van Frankrijk en Engeland.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 20 September.

Uit Luxemburg wordt geschreven, dat Prins *Hendrik* der Nederlanden, na op den 1sten October de zitting der Kamer van Afgevaardigden geopend te hebben, zich den 5den October naar Arlon zal begeven, om koning *Leopold* te begroeten.

— De heer *Chl. Liedts*, minister van staat en gouverneur der provincie Zuid-Brabant, die deel heeft genomen aan de

onderhandelingen tot het sluiten van een handelstraktaat met België, zal aanstaanden Maandag naar Brussel terugkeeren, daar, naar men verneemt, het traktaat tot stand gebragt is.

— Van hier wordt aan de *Amsterdamsche Courant* door eene geachte hand het volgende geschreven: „Er is dezer dagen in de dagbladen gemeld, dat Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden een daarbij genoemd landgoed in Zweden, voor eene, insgelijks daarbij opgegeven, zeer aanzienlijke som, zou gekocht hebben. Ik geloof in staat te zijn, dit berigt te kunnen tegenspreken en de verzekering er bij te voegen, dat Z. K. H. geen landgoed hoegenaamd heeft aangekocht."

AMSTERDAM, 19 September.

Eene telegrafische depêche uit Marseille meldt, dat de overlandpost ook aldaar in den avond van den 15den dezer is aangekomen. Volgens die depêche, had zich de opstand in China aanmerkelijk uitgebreid.

(Er moeten bewijzen voorhanden zijn, dat de opstandelingen in China wapenen en amunitie in groote hoeveelheid van Britsche kooplieden ontvangen. De scheiding van het groote rijk in een zuidelijk en noordelijk Chineesch rijk wordt al meer en meer waarschijnlijk — zie hierover ook verder beneden.)

— Dezer dagen zal te Antwerpen van stapel loopen de stoomboot *Admiraal de Ruiter*, gebouwd voor rekening eener Nederl. maatschappij.

ROTTERDAM, 19 September.

De algeheele slooping der kappen van de marinewerf alhier loopt ten einde, en de geheele opbrengst dier slooping bedraagt circa *f* 16,000. (Het is niet onbelangrijk te vernemen, dat de laatste der kappen, in 1830 opgerigt, alleen *f* 80,000, en dat de gezamenlijke kappen ongeveer een half millioen guldens hebben gekost.)

LEEUWARDEN, 18 September.

Wederom is in Friesland last gegeven tot het dooden van 26 runderen, makende met de laatstgedane opgaaf een totaal van 2657 runderen.

— Door den minister van marine, ad interim, wordt in dato 's Gravenhage den 12den September bekend gemaakt: dat de *jetting* als vaarwater voor zeeschepen naar *Harlingen* onbruikbaar is geworden, doch dat de *Blaauwe Slenk* daartoe de meeste gelegenheid aanbiedt, — zoodat uit dien hoofde de Betonnings-voorwerpen uit het eerstgenoemde vaarwater zijn opgenomen, uitgezonderd de beide noorder tonnen, welke alsnu mede dienen tot aanwijzing van de *Blaauwe Slenk*; terwijl tevens voor de kleine binnenvaartuigen is blijven liggen het *Roode* of zoogenoemd *Galleways* tonnetje.

ASSEN, 19 September.

Naar men verneemt, zijn de beide voerlieden, die de stoomboot-diligences van de heeren *Visscher* en *Kiesbrink* reden, welke onlangs des nachts, op den weg van Vries naar de Punt, met de assen tegen elkander zijn gereden, op aanschrijving van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, overeenkomstig de bepalingen van het reglement van vervoer te lande, als zoodanig door de ondernemers uit hunne dienst *ontslagen*.

— Bij de regtbank alhier is een zestigjariger wegens bedelarij veroordeeld. Deze man was vroeger driemalen crimineel veroordeeld geweest en had vijfendertig jaren, dus veel meer dan de helft van zijn leven, in den kerker doorgebragt.

— Te Sleen heeft men bij abuis in plaats van over 7, over 8 leden van den raad gestemd, zoodat hier eene geheele nieuwe stemming zal moeten plaats hebben. (*Dr. Ct.*)

GRONINGEN, 22 September.

Betreffende de achttien alhier reeds benoemde leden voor den gemeenteraad, vernemen wij, dat bereids zeventien zich deze benoeming hebben laten welgevallen, maar de achtiende tot heden door ziekte verhinderd is geworden, zich hieromtrent te verklaren.

— De herstemming voor de nog ontbrekende vijf leden voor den gemeenteraad had heden plaats; er zijn ingekomen 988 stembiljetten, waarvan de opening op morgen zal plaats hebben; — de uitslag daarvan zal in ons volgend nommer worden medegedeeld.

— Naar wij vernemen, is tot op heden bij onze hoogeschool het aanzienlijk getal van 75 studenten ingeschreven.

— Men verneemt, dat op de tentoonstelling voor *Land- en Tuinbouw*, die hier deze week en wel Woensdag, Donderdag en Vrijdag in de groote concertzaal zal worden gehouden, behalve vele andere goederen, o. a. weder ingezonden is de verzameling van meer dan tweehonderd en twintig verschillende soorten van granen, peulvruchten en oliezaden, die het vorige jaar ten toon gesteld geweest zijn, nu nog vermeerderd met een groot aantal zoowel binnen- als buitenlandsche soorten.

Voor de landbouwers mag het bezoek dezer tentoonstelling, vooral ook daarom van belang geacht worden, omdat zij uit deze rijke verzameling kunnen zien, hoe veel beter kwaliteit van sommige graansoorten elders, bepaaldelijk van *tarwe* en *gerst*, dan hier geteeld wordt en dat de beste *roode* en *witte* tarwe, welke deze provincie opleverde, de vruchten zijn van Geldersch en Zeeuwsch zaaigraan.

— Het *Provinciaal Blad van Groningen*, no. 114, behelst een besluit van Gedeputeerde Staten, d d. 18den September 1851, no. 40, *houdende bepaling van den dag der eerste bijeenkomst van de nieuwe Gemeenteraden in deze provincie.* — Dit besluit luidt als volgt: „Ter vergadering zijnde gelet op den inhoud van art. 289 der wet van den 29sten Junij 1851 (*Staatsblad* no. 85);

is goedgevonden: den dag der eerste bijeenkomst van de nieuwe Gemeenteraden in deze provincie te bepalen op Zaturdag den zevenentwintigsten September aanstaande, en voor die gemeenten, waar de Raad op den evengemelden dag nog niet bestaat uit het bij art. 48 der bovengemelde wet bedoelde getal leden, op Zaturdag den vierden October aanstaande; wordende Burgemeester en Wethouderen der gemeenten in deze provincie uitgenoodigd, om, indien tegen de voormelde bepalingen wettige verhindering mogt bestaan, daarvan in tijds aan Gedeputeerde Staten kennis te geven."

— Het *Provinciaal Blad van Groningen*, no. 116, behelst het besluit van den Staatsraad, Commissaris des Konings, d.d. den 20sten September 1851, no. 13, nopens de *verkiezing van een lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, in het hoofdkiesdistrikt* Groningen, hetwelk luidt als volgt:

„De Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Groningen, gelezen hebbende eene missive van Z. Exc. den heer Minister van binnenlandsche zaken d.d. 18den dezer maand, no. 18 (2de Afd.), waarbij aan den Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd, met verzoek daaraan ten spoedigste gevolg te doen geven, wordt toegezonden Z. Exc. dispositie van dien datum en nommer, luidende als volgt:

„„De Minister van binnenlandsche zaken, — gezien de missive van den heer mr. B. WICHERS, waarbij hij verklaart, zijn ontslag als lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal met den 13den September te hebben genomen; — overwegende, dat dien ten gevolge tot verkiezing van een lid dier Kamer, in het kiesdistrikt Groningen, moet worden overgegaan; gelet op de artt. 101 en 110 der kieswet; — heeft goedgevonden te bepalen, dat de verkiezing in dat kiesdistrikt zal geschieden op *Vrijdag den 10den October* 1851."

„Heeft goedgevonden: het vorenstaande door plaatsing in het *Provinciaal blad*, ter kennis te brengen van de voorzitters der gemeenteraden in het hoofdkiesdistrikt Groningen, met uitnoodiging om alles, wat hun, volgens de bestaande voorschriften is opgedragen, met den meesten spoed en naauwkeurigheid te verrigten."

— Het getal nieuw gebouwde schepen is thans wederom met één vermeerderd, zijnde Vrijdag laatstleden alhier binnengekomen de schoonergaljoot *Henderika Jantina*, groot 90 lasten, kapt. H. H. HAZEWINKEL, van Veendam, gebouwd bij J. H. NIBBELKE, te Veendam.

Voorts is Zaturdag l.l. bij den scheepsbouwmeester F. U. VAN DER WERFF, op de werf *het Hoofd*, buiten het Kleinepoortje, met goed gevolg van stapel gelaten het tjalkschip *Eltina*, groot 45 roggelasten, kapt. J. H. DOST, van Groningen.

— Donderdag laatstleden is door de politie alhier gearresteerd zekere JAN JANS BOTER, wonende te Warffum, als beschuldigd wordende van opligterij, hebbende genoemde persoon in een' lakenwinkel een lap laken en bij een' boekverkooper alhier een' Franschen bijbel gehaald op rekening van den heer G. R. ....., mede te Warffum woonachtig.

— Wij kunnen niet nalaten eene moedige en schoone daad te vermelden, welke voor eenige dagen hier plaats vond en nog niet in een dagblad is opgenomen. Maandag den 15den September kwam hier over den Heereweg, door de poort en in de straat een vigilante aanrennen zonder voerman. Elk week voor de driftig galopperende paarden, tot dat de heer G. MEULMAN, buiten de Heerepoort alhier woonachtig, den wagen zag naderen, en besloot degene, die er in mogten zitten, uit groot gevaar te redden. Hij zette daartoe een dochterje dat hij bij zich had, in een winkelhuis, wachtte de paarden op, greep ze in de teugels en worstelde met hen eenigen tijd, maar overwon ten laatste en leidde hen naar de *Nieuwe Munster*, een nabij gelegen logement. Nu bleek het, dat twee doodelijk verschrikte reizigers er in zaten, die hunnen redder op het hartelijkst voor zijn waagstuk gedankt hebben, en hem gaarne geldelijke belooning hadden geschonken, indien hij dezelve voor iets van dezen aard hadden willen aannemen.

— De heer N. H. DOSKER, predikant bij de Christelijke Afgescheidene gemeente alhier, heeft voor het op z. eerw. uitgebragt beroep naar Grootegast bedankt.

— Als eene bijzonderheid wordt ons medegedeeld, dat door den heer VAN SWINDEREN bij het huis *Allersma*, onder Ezinghe, voor eenigen tijd, eene *witte* zwaluw is geschoten, die aan het Museum alhier zou worden toegezonden.

— Voor eenige dagen werd men hier zeer verontrust door het gerucht, alsof te *Westerwijtwerd*, in dit gewest, de besmettelijke longziekte bij het rundvee was uitgebroken. — Een naauwkeurig onderzoek echter, daaromtrent door den veearts der 1ste klasse, D. VAN SETTEN, te *Onderdendam*, in het werk gesteld, heeft doen zien, dat dit eene *geheel andere* ziekte was, namelijk de bij het rundvee hoogst zelden voorkomende *wormachtige longziekte.* Bij twee daaraan gestorven vaarsen waren de luchtpijptakken met duizende en duizende fijne draadvormige wormen geheel opgevuld en zijn deze runderen daardoor gestikt.

Dank zij de vroeger en later hieromtrent genomen krachtdadige maatregelen, de eigenlijke *besmettelijke longziekte* bestaat, zoo ver men weet, thans niet in dit gewest.

— In den nacht van den 18den op den 19den dezer, omstreeks 2 uur, ontstond er brand in den rogge- en pelmolen van den heer J. J. WIELENS, te *Meeden*, ten gevolge waarvan in minder dan 2 uren tijds de geheele molen in de asch was gelegd; de nabij zijnde huizen hebben een oogenblik in groot gevaar verkeerd, daar het brandende riet, hoewel er geen wind woei, zich ver in den omtrek verspreidde over de daken. Aan blussching van den brand viel niet te denken, en wanneer ook de brand zich verder had medegedeeld aan de belendende huizen, zoude gebrek aan water zulks nog verhinderd hebben. Omtrent de oorzaak van den brand doet de politie onderzoek.

— Men meldt ons uit *Ter Apel*, van den 17den September:

„In den vroegen morgen van den 11den dezer hebben twee van onze vier commiezen, n.l. DOESBURG en MEIJER, belangrijke aanhalingen gedaan. Zeven sluikhandelaren hadden allen eene dragt zout. Van drie van deze personen zijn ons de namen bekend geworden, n.l. HARM HENDRIK HARMSEN, bijgenoemd BIL HARM HENDRIK; FRANS BOLK, wonende beide te Exelderveen, gemeente Odoorn, en JURRIEN ARENDS, te Valtesmussel, gemeente Odoorn. De ambtenaren hebben de zeven personen 't zout afgenomen en wel op den zoogenaamden Harm-Jurries-weg of den Musselweg onder Ter Apel, ten gevolge waarvan er tusschen deze en de smokkelaren eene hevige worsteling heeft plaats gegrepen, die twee en een half uur heeft geduurd, waarbij zoowel de kommiezen als de smokkelaars ernstige wonden hebben bekomen: het *hoofd* van de bende althans verkeert in bedenkelijke omstandigheden. Naar men verneemt, is hij thans te Hannover, onder geneeskundige behandeling. Men zegt, dat voornoemde personen zich thans allen in 't koningrijk Hannover ophouden."

— De koe, toebehoorende aan JURRIEN SCHUILING, te *Gasselte*, en door dezen op j.l. Roldermarkt voor eene andere ingeruild, — waarvan in ons vorig no. gesproken is — is, na gedood te zijn, door den veearts Mos van Assen geopend, die bevond, dat dezelve *niet* aan de longziekte, maar aan eene knobbelachtige verharding in de longen had geleden. Het gerucht van het bestaan der longziekte te *Gasselte* blijkt dus ongegrond geweest te zijn.

— De tweede stemming voor de 6 overige leden van den gemeenteraad te *Peize* heeft den 20sten Sept. plaats gehad en hebben bij die gelegenheid de volgende heeren de meeste stemmen op zich vereenigd, te weten: ALBERT BURGGRAAFF, JAN LUINGE, ROELF BRINK, HARM WILKENS, JAN EBBING en JAN EIJDENS.

— Men schrijft ons, dat eene groote ramp het gehucht *Hooghalen* (een uur van *Beilen* gelegen, waartoe hetzelve behoort), getroffen heeft, vermits aldaar eergisteren morgen in weinige uren vier boerenhuizen, met de inboedels en al het verbouw, door de vlammen zijn verteerd. Dewijl de gebouwen met stroo gedekt waren en er eene vrij sterke Noordoosten wind woei, stonden de huizen bijna ten zelfden tijde in vollen vlam, en was het schier onmogelijk iets tot redding te kunnen aanwenden.

De uitbreiding van den Opstand in China.

Met de jongste overlandpost zijn, over Duitschland, berigten aangebragt, gedagteekend CANTON, 22sten Julij, waaruit het volgende blijkt:

De Keizerlijke troepen zijn in massa afvallig geworden en hebben zich bij het leger der opstandelingen aangesloten, die 40 mijlen digter naar Peking voortgerukt zijn en wier aanvoerder toen aan 't hoofd zou staan van een leger van niet minder dan 180,000 man. Godsdienstig en nationaal fanatismus schijnt bij dezen opstand in het spel te zijn. De geloofsleer van CONFUCIUS wordt door de insurgenten in al hare gestrengheid opgevat en beproefd haar te doen gelden. Het Hof van Peking wordt door hen als ongodsdienstig en goddeloos uitgekreten.

Het Christendom heeft van deze beweging, in geval zij niet onderdrukt mogt worden, bepaaldelijk niets te hopen, veel eerder nadeel te verwachten. De Keizer van China heeft zendelingen naar Tartarije gezonden, om de hoofdlieden der Tartaren tot de meest mogelijke hulp aan te sporen. De insurgenten daarentegen hebben het voornemen alle Tartaren te verdrijven en de Tartaarsche dynastie omverre te werpen.

Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken heeft vastgesteld het programma van de vereischten, om aan 's rijks veeartsenijschool als kweekeling, of tot de bijwoning der lessen in die instelling te worden toegelaten, en van het onderwijs aldaar te geven. Wij nemen daaruit het volgende over:

Art. 1. Die verlangen als kweekelingen te worden toegelaten, moeten hun 16de jaar hebben bereikt, doch niet ouder zijn dan 24 jaren, en bij examen doen blijken kennis te bezitten van:

a. de rekenkunst, bijzonder van de gewone en tientallige breuken, met toepassing op het Nederlansch stelsel van maten en gewigten; alsmede van de meetkundige evenredigheden en het trekken van den vierkanten wortel uit getallen.

b. de gronden van de spraakkunst der Nederduitsche taal;

c. de gronden der algemeene en vaderlandsche geschiedenis;

d. de beginselen der aardrijkskunde.

Art. 2. Dit examen zal jaarlijks, voor den aanvang van den nieuwen cursus, door de leeraren der school, in tegenwoordigheid van den directeur, worden afgenomen.

De adspiranten melden zich daartoe vooraf bij den directeur aan, met overlegging van

een extract uit het geboorteregister,

een bewijs van goed gedrag, afgegeven door het gemeentebestuur van hunne woonplaats,

een bewijs van te zijn gevaccineerd of de natuurlijke pokken te hebben gehad, afgegeven door een erkend geneesheer.

Art. 3. Indien zich meer adspiranten aanmelden dan er kunnen geplaatst worden, zullen als kweekelingen worden aangenomen, die bij het examen meest hebben uitgemunt.

Art. 4. De kweekelingen moeten zich behoorlijk van kleederen en linnengoed voorzien, ter goedkeuring van den directeur.

Art. 5. Die verlangen alleen onderwijs en niet tevens huisvesting en verpleging in de school te ontvangen, moeten den leeftijd van 18 jaren hebben bereikt, hetzelfde examen ondergaan als bij art. 1 is omschreven en aan het gevorderde bij art. 2 voldoen.

Art. 6. De volledige leertijd loopt in vier jaren af.

Elk leerjaar vangt aan met den 1sten October.

Art. 7. Er zijn jaarlijks 2 vakantiën, de eerste begint 8 dagen vóór en eindigt 8 dagen na Paschen; de tweede vangt aan op den 15den Augustus en duurt 6 weken.

Art. 8 handelt over de verdeeling van het onderwijs in de vier leerjaren.

Over het gevaar van zinken melkvaten.

Reeds veel is er zoo voor als tegen het gebruik van de zinken melkvaten geschreven, maar even als bij vele zaken moeten *proeven* aantoonen of het zich als goed of niet goed bewijst, en wat de zinken melkvaten aangaat, heeft het *laatste* plaats gehad. Eene scheikundige onderzoeking van in zinken vaten op verschillende tijden gestaan hebbende melk heeft ten stelligste bewezen, dat zij in staat is om zink op te lossen. Door melk in zinken of koperen vaten te laten staan, hielden de Amerikaansche melkverkoopers hunne melk langer zoet, en vanwaar zou dit anders kunnen komen, dan doordien het zich vormende zuur der melk zich met een gedeelte zinkoxyde vereenigde en het eerste aldus onwerkzaam gemaakt werd? De Amerikaansche regering, hiervan overtuigd, heeft deze gewoonte dan ook ten strengste verboden.

Uit de volgende proefneming, geplaatst in het Vlaamsche weekblad *de Akkerbouw*, blijkt de hoeveelheid zink, die in eenen zekeren tijd door de melk is opgelost.

De proeven zijn genomen met 4 Ned. kannen melk.

Volgnommer der proeven.	Tijd die de melk in de vaten gestaan heeft in uren.	Hoeveelheid in de melk gevonden zinkoxyde in wigtjes.	Betrekkelijke hoeveelheid melkzuur zinkoxyde.		Hoeveelheid melkzuur zout per kan, in wigtjes.
			In wigtjes.	In greinen.	
1	24	Sporen.	—	—	—
2	48	0,049	0,1795	2½	0,0448
3	72	0,100	0,3665	5	0,0916
4	96	0,248	0,9090	13½	0,2272
5	96	0,207	0,7652	11½	0,1914

De oorzaak, dat bij de laatste proef de melk weder minder zinkoxyde bevatte, is, dat dit vat reeds meermalen gebruikt en er een dun laagje kaasstof op gevormd was.

Ook moet ik nog aanmerken, dat deze proeven genomen zijn in den winter, en dat melk, die bij eene warmte van 17 graden 72 uren gestaan had, 0,14 wigtjes zinkoxyde had opgelost.

Uit deze proeven blijkt beslissend, dat door het staan der melk in zinken vaten zinkoxyde opgelost wordt en deze hoeveelheid is niet onaanzienlijk, wanneer men deszelfs hoogst vergiftige eigenschappen bedenkt. Een kalf toch, dat van zoodanige in zinken vaten gedurende 48 uren gestaan hebbende melk 11 kannen daags drinkt, neemt eene hoeveelheid van meer dan 1 wigtje melkzuur zinkoxyde in. Vele menschen en dieren zijn op deze wijze dan ook reeds vergiftigd.

Uit dit alles blijkt, dat ten minste de gewone zinken melkvaten niet tot het gebruik geschikt zijn. Wel waren zij daartoe misschien geschikt te maken, door ze eerst goed te meniën en ze daarna met eene verw te bestrijken, die geene nadeelige stoffen bevat. Ook kon het misschien nuttig zijn, ze door middel van waterglas met een laagje glas te overtrekken.

Meer aanbeveling verdienen, naar het mij toeschijnt, de melkvaten van plaatijzer, die waarschijnlijk ook nog goedkooper zijn dan de zinken. Mogt van deze al eens iets oplossen, zoo is het nog niets, want ijzer is het eenige metaal, hetwelk geen' nadeeligen invloed op het dierlijk ligchaam uitoefent. Het zou echter steeds aan te raden zijn om ze ook te meniën, en, zoo mogelijk, te verglazen.

Er is intusschen nog een middel om te beletten, dat ook in zinken vaten de melk niet vergiftigd wordt. Het is bekend, dat er geen zink opgelost wordt zoo lang de melk niet zuur is. Lost men nu terstond als men de zoete melk in het vat doet 1—1½ procent koolzure soda er in op, zoo wordt de melk in geen 4 maal 24 uren zuur, en zoolang zij niet zuur is, lost zij ook geen zink in noemenswaardige hoeveelheid op. Door dit middel zou men dus de zinken vaten kunnen behouden, ofschoon ik altijd aan ijzeren de voorkeur zou geven, om van alle gevaren ontheven te zijn.

(*Nijverh. C.*) F. A.

De Zeebad-Inrigting te Katwijk aan Zee.

Dit etablissement, zoo gunstig gelegen, is door de tegenwoordige eigenaars geheel volgens de eischen der wetenschap ingerigt. Men vindt er doelmatige toestellen voor warme baden, het aanwenden van douches, stort- en regenbaden, terwijl door het zuivere water en het gelijke strand zonder scherpe voorwerpen, het gebruik der baden in zee zoo aangenaam en doelmatig is, als op eenige zeeplaats. De vrije en ongedwongene levenswijze in een dorp meer van de groote wereld verwijderd, maakt het verblijf aldaar voor patienten bijzonder aanbevelingswaardig. Het schoone op een hoogen duin gelegen gebouw biedt alle gemakken en gerijfelijkheden aan; het ameublement is geheel nieuw met den meesten smaak ingerigt; van eene goede goedkoope behandeling kan men de beste verzekering geven.

Men verneemt dat de heer H. B. VAN RHIJN, med. chir. et art. obst. doct., op de plaats zelve woonachtig, de geneeskundige leiding heeft op zich genomen, en daarin, voor zoo veel noodig, door den hoogleeraar KRIEGER en doctor LÜHRMANN zal worden geadsisteerd. (*Leidsche Cour.*)

Statistiek van België.

Het Belgische regeringsblad behelst officiële opgaven over de bevolking van het rijk in 1850. Dit jaar heeft van de laatste tien jaren het kleinste aantal sterfgevallen en het grootste aantal huwelijken opgeleverd, terwijl het getal geboorten het gemiddelde der laatste tien jaren iets te boven ging.

In 1850 zijn 120,107 wettige en 11,309 onwettige kinderen geboren; terwijl 2051 kinderen, van onderscheiden ouderdom, erkend, en 3565 gewettigd zijn.

Doodgeboren kinderen werden in 1850 geteld 6318.

In 1850 zijn (de doodgeborene niet medegerekend) gestorven 92,820 personen.

Het aantal huwelijken bedroeg 33,762, terwijl 29 huwelijken door echtscheiding werden ontbonden.

De bevolkingsregisters in de onderscheidene gemeenten worden, ondanks de herhaalde aanschrijvingen der regering, nog niet naauwkeurig gehouden; een gevolg daarvan is, dat het aantal dergenen, die binnen 's lands verhuisd zijn, niet juist op te geven is.

Van buiten 's lands zijn ingekomen 4257 personen, en naar buiten 's lands verhuisd 6385.

De bevolking bedroeg den 31sten December 1849 een aantal van 4,370,882 zielen; daarbij voegende 38,507, als zijnde het overschot der geborenen na aftrek van het aantal gestorvenen, en aftrekkende een aantal van 2148, als zijnde meer verhuisd dan ingekomen, bevindt men dat de bevolking op den 31sten December 1850 bestond uit 4,407,241 zielen.

Scholen van Lazzaristen te Alexandrië.

Sinds het jaar 1843 zijn de Lazzaristen, onder *Peter Reygasse*, begonnen Christelijke Fransche scholen in Egypte op te rigten. Tot nu toe hebben zij nog geene hoogere scholen, zoo als te Antura (bij Beyreuth), Smyrna en Konstantinopel, maar alleen volksscholen gesticht, waarin de zusters en broeders van liefdadigheid onderwijs geven in de Christelijke leer. MEHEMED-ALI schonk hun den grond met eenen ouden toren, waarvan de afbraak bijna voldoende was om een huis te bouwen, en de propaganda zond hun het overige. In het jaar 1845 kwamen de Barmhartige Zusters aan, en in het jaar 1847 hadden zij reeds meer dan 200 vrouwelijke leerlingen, waaronder 15 weeskinderen, die zij mede onderhielden van het kostgeld der pensionnaires. Ook hebben zij eene soort van hospitaal opgerigt, waar Christen-zieken van alle geloofsbelijdenissen en zelfs fellahs geneeskundigen raad kunnen komen vragen, bepaaldelijk voor de in Egypte heerschende oogziekten en zweren. De broeders der Christelijke leer zijn eerst in het voorjaar van 1847 aldaar aangekomen, en hadden na weinige maanden reeds 160 scholieren. Zij leeren lezen, schrijven, rekenen, taalkunde, alsmede een weinig geschiedenis en aardrijkskunde. De scholieren bestaan uit Franschen, uit alle zeesteden van den Levant, Italianen, Portugezen, Spanjaarden, Syriërs, Armeniërs, katholijke en schismatieke Grieken, Arabische Kopten, zelfs is er een Moslemitische knaap onder, wiens zuster zich op de meisjesschool bevindt.

Sollicitanten.

Hoe komen toch zoo vele menschen aan ambten? vroeg iemand, die veelmaal gesolliciteerd had, aan een' vriend die de talen studeerde. „Dat zal ik u wel zeggen," antwoordde

deze: „eenigen *per nominativum*, door hunnen naam; ande-
„ren *per genitivum*, door hunne geboorte; deze *per dativum*,
„door geschenken; gene *per accusativum*, door het aankla-
„gen van anderen; weinigen *per vocativum*, door waarachtige
„roeping; maar velen *per ablativum*, door het nemen."

Kerknieuws.

HARDERWIJK, 19 Sept. Door den kerkeraad der Hervormde gemeente alhier, is het volgende drietal van predikanten opgemaakt: Dr. *Henzepeter*, te Katwijk aan Zee; ds. *du Cloux*, te Oldenbroek, en ds. *Creutzberg*, te Vlissingen.

INGEZONDEN STUKKEN.

De Graanwet.

Wij zien uit de dagbladen dat er zich in de provincie Groningen weder een aantal landbouwers per adres aan de Staten Generaal hebben gewend, met verzoek, dat de tijdelijk geschorste graanwet van den 23sten December 1835 weder geheel in werking moge worden gebragt.

Voor de reeds zoo welvarende landbouwers dezer provincie moge het wenschelijk zijn, dat de graanprijzen door wederinvoering van beschermende regten door een bezwaar op den invoer van vreemd graan, rijzen, en dat ten gevolge van dien *het brood duurder worde*; voor den handelstand, en de groote meerderheid van Nederlands ingezetenen, geringe burgers en daglooners, zal dit voorzeker *niet* wenschelijk zijn; doch ook wij zouden dat verzoek ter bereiking van een direct voordeel onzer landbouwers en een indirect voordeel van vele ambachtslieden en winkeliers volgaarne ondersteunen, wanneer wij slechts mogten zien, dat bij hooge prijzen der eerste levensbehoeften, ook het dagloon der arbeidende volksklasse verhoogd en hun lot verbeterd werd; op vele plaatsen ziet men echter het tegendeel. — Wij willen hier in geene bijzonderheden van zaken en personen treden, hoe talrijk ook de grievende voorbeelden zijn, om de karigheid der landbouwers jegens hunne werklieden aan te toonen, en waardoor dan ook het pauperisme, de zucht tot landverhuizing, communisme en socialisme, tijdens de dure jaren van 1847 en 1848 zoo hier als elders zijn toegenomen. — De handenarbeid wordt in Amerika goed, hier slecht beloond. — Bij den winter moet de boerenarbeider 's morgens om 3 uur zijne schamele woning verlaten, en door dik en dun, modder en regen of hagel en sneeuw naar zijnen boer sukkelen, — hier tot aan duisteren avond zwaar werken en dan met vermoeide leden huiswaarts keeren, tegen eene belooning van **30 centen daags** (wij kennen er ook die hierop nog tot **4 afdingen, en dus 10 cts. daags**), waarvan hij huishuur en belastingen moet betalen en vrouw en kinderen onderhouden, brandstof en voeding, kleeding, schoeijing en dekking, alles moet daarmede bestreden worden, schoolgeld, genees- of verloskundige hulp en vele andere uitgaven meer. — De huisvader ziet zijne kinderen des winters somtijds niet anders dan des Zondags en betreurt het dan, de zijnen niet beter van het volstrekt noodzakelijke te kunnen voorzien; — doch wij willen ons onthouden den beklagenswaardigen toestand der huisgezinnen van vele boerenarbeiders, tegenover hunne rijke en dikwerf harde meesters te schetsen; wij wenschten door deze aanstipping te *verbeteren*, niet te *verbitteren*, en geven dus bescheidenlijk in bedenking, of men bij den aandrang op beschermende regten en verhooging van graanprijzen, niet op den voorgrond plaatsen moest: *eene verhooging van dagloon voor de werkende en meer en meer verarmende volksklasse.* Met dit op eene meer billijke hoogte te brengen, zoude het verzoek om de geschorste graanwet weder in werking te brengen, voorzeker meer invloed vinden.

Een Ommelander.

B. H. S., een geleerde van Beerta, die in uwe Courant van den 12den dezer, en in navolging van den geleerden provisor van Leeuwarden, tegen de Goldbergersche kettingen te velde trekt, zegt dat hij niet begrijpen kan, hoe zulk een wonderlijk zamenvoegsel van koper en zink met eene glazen buis de jicht genezen kan. Wij kunnen hem verzekeren, en hij moge hem tot troost verstrekken, dat hij niet de eenige is die het niet begrijpen kan en dat deze kettingen daarin met alle andere geneesmiddelen gelijk staan; men weet, dat zij helpen en dat 's genoeg; hoe de genezingen bewerkt worden, weet niemand, en ondervinding alleen is de leermeesteres der geneeskunde. Hij vrage maar eens zijnen doctor, hoe het toegaat, dat de kiniene de koorts wegneemt: die zal hem daarover geene uitkomst geven kunnen en toch is de werking zeker.

Goldberger's kettingen hebben nog heen en weer tegen ongeloof te kampen, maar gelukkig wordt het getal dezer ongeloovigen van dag tot dag minder en een aantal doctoren, die er vroeger niets van weten wilden en het met hunne patienten goed meenen, ordonneren thans het gebruik derzelve bij rheumatische ziekten, die zij zoo wonderbaarlijk genezen. Gelukkig voor de kettingen, en wij mogen het met bescheidenheid zeggen, gelukkig ook voor de lijdende menschheid, is hunne geneeskracht zoo algemeen bekend, dat een aanval gelijk die van den geleerden heer van Beerta er slechts toe bijdragen kan die nog meer bekend te doen worden. — Hij zegt, dat de prijs te hoog is; maar hoe kan *hij* daarover oordeelen, die de constructie niet kent? en wie besteedt niet gaarne een paar gulden om van eene lastige, pijnlijke ziekte bevrijd te worden, waarvoor de apotheek geene hulp aanbieden kan? Hoe velen hebben niet hoopen gelds verdoctord en jaren lang geleden zonder de zoo zeer verlangde hulp buiten Goldberger's kettingen te vinden? Hoe velen hebben deze kettingen niet van jaren lange pijn en ellende in korten tijd bevrijd? Wij verzoeken den geleerden Beertaër de duizende attesten eens na te lezen, die in de dépôts voorhanden zijn, en mogt hij eens door eene rheum. plaag bezocht worden, dat hij dan eenen ketting koope, die hem zekerlijk zoo goed als anderen genezen zal. Welligt wordt hij dan nog een ijverige voorstander derzelve en zendt ons ook uit louter dankbaarheid een attest met vergunning van publiciteit.

De Dépôts der Goldbergersche kettingen.

[Wij hebben gemeend aan bovenstaand artikel, als bevattende eene reclame tegen het in onze Courant geplaatste berigt van B. H. S., de plaatsing niet te mogen weigeren. RED.]

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 18 Sept., kapit. *Prins* Roelfina, van Bergen; *Gruppelaar* Nijssina, van Dordrecht; den 19den *Bakker* jonge Tammink, van Koningsbergen; *Gust* vr. Margaretha, van Norden. — Te Texel den 17 Sept., *Top* Klasina Margaretha, van Dantzig; *Olthof* Catharina, van Newcastle; *Goosens* Geertruida, van Riga; *de Boer* Reina, van Frederikstad; den 18den *Olthof* Jantina, van Newcastle. — Te Helvoet den 17 Sept., *van Wijk* Catharina Elisabeth, van Riga; *de Groot* Harmonie, van Bergen. — Te Dordrecht den 17 Sept., *Prins* Lammechiena, van Petersburg; *Faber* Johanna Mulder, van Heiligenhagen. — Te Vlissingen den 18 Sept., *Potjer* Gesina Alida, van Riga. — Te Batavia den 9 Julij, *Verschuur* Henricus Gerardus, van Onrust; den 21sten *Dekker* de 5 Gebroeders, van Amsterdam. — Te Cheribon den 30 Junij, *Nap* Macassar, van Batavia. — Te Singapore den 30 Julij, *Jonker* Maria Elisabeth, van Londen. — Te Duinkerken den 13 Sept., *Wijkmeijer* Anna, van Riga. — Bij Douvres den ......, *Spijkman* Maria Johanna, van Amsterdam naar Triest. — Te Leith den 12 Sept., *Valk* Alberdina Gesina, van Dantzig; den 15den *Kwakenbrug* Wilmina, van Rostock. — Te North Shields den 15 Sept., *van der Veen* vr. Anske, van Yarmouth; den 16den *Pik* Catharina Harmina, van Lynn; den 17den *Ketelaar* Engelina, van Kampen. — Te Sunderland den 16 Sept., *Meijer* Margaretha, van Zwolle. — Te Bremerhaven den 16 Sept., *de Jonge* Alida Gesina, van Hamburg; den 17den *Wijkmeijer* Gesina, van Riga; *Gnodde* Alida Sophia, van Stockholm. — Te Hamburg den 17 Sept., *de Jonge* Jantina, van Londen; *Stieldraaijer* Adriana, van Harwich. — Te Stralsund den 11 Sept., *Drok* Germdina, van Lubeck. — Te Kiel den 14 Sept., *Jonker* Anna Catharina, van Newcastle. — Te Warnemunde den 15 Sept., *van Dijk* Eva Hendrika, van Bremen. — Te Koppenhage den 15 Sept., *Ellens* Lammechiena, van Newcastle. — Te Rendsburg den 18 Sept., *Pronk* Gesina, van Amsterdam n. Dantzig; den 12den *van Dijk* Eva Hendrika, van Bremen n. Rostock; *Scholtens* Elsina Catharina, van Hamburg n. Riga; den 13den *Pronk* Gesina, van Hamburg n. Koningsbergen; *Bekkering* Margaretha, van Hartlepool n. Stettin; *de Jong* Sikkolina Hooites, van Amsterdam n. Stettin; den 14den *Bolhuis* Roelfina Gesina, van Antwerpen n. Rostock; den 15den *van Sluis* Tjakkina, van Stockholm n. Antwerpen; den 16den *de Vries* Clara Catharina, van Stockholm n. Carolinenzijl; *de Boer* Jantina, van Kiel n. Gend; *Zuinrigt* vr. Steenhuizen, van Stockholm n. Antwerpen; *Drewes* de 2 Gezusters, van Memel n. Termonde; den 17den *Hildebrandt* vr. Wendelina, van Memel n. Amsterdam.

Binnengekomen in het Vlie den 19 Sept., kapit. *Bakker* jonge Tammink, van Koningsbergen; *Joosten* vr. Hildechiena, van Dantzig; *Scholtens* Hendrika, van Wischhaven; *de Vries* vr. Alida, van Frederikstad; *Timmer* Koophandel en Zeevaart, van Glückstad. — Te Vlissingen den 19 Sept., *Jonker* Antina, van Memel. — Te Dundee den 17 Sept., *de Weerd* de Flecken-Jovwer, van Riga. — Te Hull den 18 Sept., *Leeuw* Hendrika Jantina, van Nerva; *Heeres* Susanna, van Riga. — Te Bremerhaven den 17 Sept., *Timmer* Elisabeth, van Riga; den 18den *Huisman* Aurora, van Groningen.

Vertrokken van Amsterdam den 16 Sept., kapit. *Korter* Riga, naar Riga; den 18den *Boer* Vriendschap, naar Nantes; den 19den *de Boer* Jantina en *Konter* de jonge Brechtus, beide naar Petersburg; *Bieze* Vriendschap en *Zegers* Catharina, beide naar Dantzig; den 20sten *Schaaf* Johanna Jacoba en *Legger* Jezelina, beide naar Stettin; *Stuitje* Johanna Luitgarda, naar Hamburg. — Van Texel den 17 Sept., *Eeftingh* Hermanna, naar Port à Port; *van der Woude* vr. Dieuwke, naar Londen; den 18den *Wijgers* Johanna Hermanna, naar Suriname; *Wilmink* Hermanna Wilmink, naar Cardiff; *de Jong* jonge Clemens, naar Hull. — Uit het Vlie den 15 Sept., *Douwes* Eendragt, naar Koppenhage; *Keun* de 2 Gezusters, naar Frederikstad; *de Boer* Johannes, naar Drammen; den 17den *Nieboer* Hendrika, naar Dantzig; *Smaal* Juno, *Hazewinkel* Arendina Harmina, *Visser* vr. Margaretha en *de Jong* Goede Verwachting, alle vier naar Frederikstad; *de Jong* Hendrika, naar Osterrusoer; den 18den *Wever* Elisabeth Maria en *Nanninga* Vriendschap, beide naar Frederikstad; *Brouwer* Elsina, naar Drammen; *de Boer* Zeelust, naar Oudsoen; *de Groot* Arendina, naar Christiansand; *Stuit* Concordia en *Lovius* Onderneming, beide naar Noorwegen. — Van Brielle den 18 Sept., *Pekelder* Jacobus Johannes, naar Bristol; *Tunteler* Geertruida, op avontuur. — Van Vlissingen den 15 Sept., *de Groot* Johanna Maria, *Mulder* Harmonie en *Bontekoe* jonge Lucas, alle drie op avontuur. — Van Tjilatjap den 22 Junij, *Kuijper* Anna, naar Rotterdam. — Van Gravesend den 17 Sept., *Potjer* Akke Boon, naar Wijburg. — Van Grenock den 15 Sept., *Mulder* Jantina Gesina, naar Irvine. — Van Charlestown den 8 Sept., *Bakker* Geertruida Femina, naar Drontheim. — Van Hull den 15 Sept., *Mulder* Marchina, naar Hamburg. — Van Bremerhaven den 15 Sept., *Smid* Klasina Bruins, naar Petersburg; *Kok* Aastroom, naar de Oostzee; den 17den *Bontekoe* vr. Geertruida, naar Horsens; den 17den *de Vries* Hoop op Welvaart, naar Randers; *Drent* Tjapke Schuringa, naar Sleeswijk. — Van Hamburg den 16 Sept., *Veendorp* Annegina, naar Rendsburg; den 17den *Brouwer* Ons Genoegen, naar Uetersen; den 18den *Konterman* vr. Renske, naar Groningen; den 19den *Leeuw* Maria Louisa, naar Rendsburg. — Van Swinemunde den 17 Sept., *Donema* Renske Hooites, naar Amsterdam. — Van Pillau den 16 Sept., *de Winter* Margaretha, naar Holland; *Kwint* Johanna Gezina, naar Amsterdam; *Nieboer* vr. Margaretha, naar de Eider. — Van Bolderaa den 12 Sept., *Jansen* Dorothea Catharina, naar Koppenhage; *Schummelketel* Johanna Maria, naar Amsterdam; *Brouwer* Harmina en *Visser* Vriendschap, beide naar Elseneur; den 13den *Mulder* Alida, naar Bremen. — Van Warnemunde den 17 Sept., *Teensma* Jacob en *Puister* Imke Giezen, beide naar de Zaan. — Van Kroonstad den 10 Sept., *van Borkum* Geerdina en *Zoutman* Hendrika, beide naar Amsterdam; *Bloem* Geerdina, naar Hamburg. — Van Glückstad den 15 Sept., *Timmer* Koophandel en Zeevaart, naar Holland. — Van Cuxhaven den 17 Sept., *Bolhuis* Vesta, naar Ferrol; *Paap* Margaretha, naar Rendsburg. — Van Memel den 13 Sept., *Hazewinkel* jonge Hendrik, naar Bordeaux; *Bieze* Anna, naar Havre.

Vertrokken van Texel den 20 Sept., kapit. *Boer* Vriendschap, naar Nantes. — Uit het Vlie den 19 Sept., *Scholtens* Regina Hillechina, naar Wismar; *Voogd* Vriendschap, naar Rostock; *Plukker* Hendrik, naar Laurvich; *Pekelder* Heidewika, naar Hamburg. — Van Helvoet den 20 Sept., *Potjer* Elsje, naar Nantes.

SINGAPORE, 1 Aug. Het schip *Maria Elisabeth*, kapit. Jonker, van Londen alhier aangekomen, heeft den 23 Mei en de zeven volgende dagen hevige stormen doorgestaan, en daardoor een groot gedeelte der lading over boord moeten werpen.

HARLINGEN, 20 Sept. Binnengekomen den 15den kapit. *de Jong* Hesperus, van Memel; den 17den *Bart* Hendrika Jantina, van Frederikstadt; den 18den *Nieting* Catharina, van Umea; den 19den *de Boer* Reina, van Frederikstad. — Vertrokken den 15den *Voogd* Vriendschap, naar Wismar; *Meijer* Wilhelmina, *Bleeker* Zwaantje Cornelia, *Schaap* Harlingen, *Lenger* Tobina en *Christensen* Concordia, alle vijf naar de Oostzee; *Zwaal* Gijsbert Jan, *Hazewinkel* Arendina Harmina, *Smaal* Juno en den 17den *de Grooth* Arendina, alle vier naar Noorwegen; *Oldenburger* Gerritje Koumans en *Lodewijks* Johanna, beide naar de Oostzee; *Lovius* Onderneming, *Stuit* Concordia, *Haager* Goede Hoop, *Kok* Noordster, *de Boer* Zeelust, *Brouwer* Elsina, *Jonker* Thia en *Wever* Elisabeth Maria, alle acht naar Noorwegen; den 18den *Zwaal* Barend, naar de Oostzee; *Plukker* Hendrik, naar Noorwegen.

ZOUTKAMP, 21 Sept. Binnengekomen den 17den kapit. *Stutvoet* Magretha Gezina, van Fredrikstadt; *Schoor* Enigheden, van Stettin. — Vertrokken den 17den *Gatzen* Elizabeth Hillena, naar Londen; *Moesker* Susanna, *Smit* Albert Schuringa, den 18den *Bieze* Harmina en *van Driesten* Belamij, alle vier op avontuur.

DELFZIJL, 20 Sept. Binnengekomen den 18den kapit. *Visser* Tietje, van Hamburg; den 19den *Gehrhens* Therese en *Siemers* vr. Frouwke, beide van Strohouzerzijl; den 20sten *Kramer* Rensina, *Minholst* Imelina, *Pronk* Tweelingen en *Huisman* Aurora, alle vier van Bremen; *Jakobs* vr. Janna, van Ollenbroek; *de Roth* Anna Sochia, van Oterndorp; *de Wal* de 4 Gebroeders, van de Wezer. — Vertrokken den 19den *Kat* Stad Emden, op avontuur; den 20sten *Mulder* Anna, naar Norden; *Ugen* Anna Sieberdina, naar Fredrikstadt.

Het schip *Ons Genoegen*, kapit. Stenger, komende van Rostock en gedestineerd naar Londen, is den 19den dezer alhier zwaar lek en met verlies van ankers en ketting en meer andere zeeschade binnengebragt; moet lossen om te repareren.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

13 Sept. Wilkens, de Harmonie (Veendam), v. Liverpool n. Riga.
14 —— Jaski, Alida Theodora (Amsterdam), v. Bergen n. Riga.
Dokter, Anne Willem (Schiermonkg.), v. Memel n. Rotterd.
Dik, Catharina (Veendam), v. Zaandam n. de Oostzee.
Nagel, Gebiena Maria (Veendam), v. Leith n. Petersburg.
Wegener, Gebroeders (Pekela), v. Amsterd. n. Dantzig.
de Boer, Willem Carel (Amsterd.), v. Koningsb. n. Harl.
15 —— Dommering, Gepkelina Lucretia (Gron.), v. Memel n. Lijnn.
Hoff, Margaretha Elizabeth (Delfzijl), v. Memel n. Lijnn.
16 —— Poorta, de Tweelingen (Wildervank), v. Memel n. Dokkum.
Smit, Sjardama (Harlingen), v. Petersburg n. Schotland.
Kleininga, Maria Laurentia (Gron.), v. Riga n. Bremen.
Hagedoorn, Cornelia Catharina (Harl.), v. Amst. n. Riga.
Klein, Alida Hendrika (Sappem.), v. Londen n. Koningsb.
17 —— Zoutman, Henderika, v. Petersb. n. Amsterdam.
Strootman, Sibrand Jan, v. Petersburg n. Leer.
Puister, Rika, v. Koningsbergen n. Amsterdam.
Hazewinkel, Jonge Hendrik, v. Memel n. Bordeaux.

De Wind den 13den O.; den 14den N.; den 15den N.W.; den 16den N.W. en O.N.O.; den 17den O.N.O.

ELSENEUR, 17 September 1851.

SCHEEPSVRACHTEN.

MEMEL, 10 *Sept*. Wegens den grooten aandrang van vrachtzoekende schepen, gaan de bevrachtingen spaarzaam van de hand. Naar Antwerpen en Amsterdam werd *f* 16 toegestaan per last hout van 80 kub. voeten Engelsche maat.

DANTZIG, 11 *Sept*. Wegens de lage prijzen gaat het flaauw met de bevrachting der schepen. Men stond heden toe naar Londen 16 sh., Liverpool 16 sh. 6 d. per lading balken, naar Amsterdam *f* 15½ per last rogge, Emden *f* 14½ per last hout.

RIGA, 13 *Sept*. De bevrachtingen waren: naar Harlingen, Delfzijl en Buiksloot 24 c. voor de oude Amst. voet balken, Amsterdam *f* 21 en *f* 1 kapl. voor het last lijnzaad; Antwerpen *f* 22 voor dito, alles met 15%.

STETTIN, 15 *Sept*. Gesloten: naar Schotland voor eiken scheepshout 13 sh., de oostkust van Engeland voor raapkoeken 8 sh. 6 d.; Londen voor balkhout 7½ £, zink 7 sh. à 7 sh. 6 d., raapkoeken 8 sh. 6 d.; Havre voor eikenhouten planken 37 fr. met 37%, Holland voor tarwe *f* 13½.

PILLAU, 15 *Sept*. Van Koningsbergen n. Londen 14 sh. per ton, naar Antwerpen of Gent *f* 17 en *f* 15% per last voor raapkoeken, van Elbing naar Gent *f* 19 en *f* 15% per last raapkoeken. Van hier naar Dundee 26 sh. per ton vlas.

DANTZIG, 16 *Sept*. De vrachten blijven gedrukt, tot volgende koersen: Londen 16 sh., Liverpool 16 sh. 6 d. voor balken; Londen 2 sh. 4 d., Newcastle en Leith 2 sh. 3 d. per quart. Tarwe, Amsterdam *f* 15½ per last Rogge.

KONINGSBERGEN, 16 *Sept*. Er is geen uitzigt, dat de hier liggende onbevrachte schepen ook maar eenigzins goede vrachten zullen bedingen. Een paar schepen van 100 a 120 ton werden tot 14 sh. per ton naar de Oostkust van Groot-Brittanje, en *f* 17 en 15% per 2000 kilogr. naar Antwerpen of Gent voor raapkoeken genomen.

UITTREKSEL uit het *REGISTER van de BROODZETTING voor de Stad Groningen.*

Maandag, 22 September 1851.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* hebben de prijzen van het **BROOD** heden gezet als volgt:

Het grof Roggebrood	. . van	4 Ponden	37 Cts.,	per ℔	09 Cts.
De Grofweiten Bol	„	5 Oncen	11 Cts.,	„ „	22 Cts.
De Fransche Bol	„	3 Oncen	12⁵ Cts.,	„ „	41 Cts.
De Regelwegge	„	3 Oncen	11 Cts.,	„ „	37 Cts.
De Hollandsche of Tarwebol	„	3 Oncen	10⁵ Cts.,	„ „	35 Cts.

Voor eensluidend Uittreksel,
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
HORA SICCAMA.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN ENZ.

GRONINGEN, 19 *September*.

TARWE.		Zw. Zand	64 ℔ *f* 4,10	Bl. Voer	38 ℔ *f* 2,50
Oude Bak	72 ℔ *f* 7,40	Veen	62 » »	»	40 » » 2,60
Oml. 1850,	70 » » 6,40	»	64 » »	Zw. Voer	36 » » 2,20
»	72 » » 6,80	GERST.		»	38 » » 2,30
» Old.	68 » » 5,70	N. Winter	56 ℔ *f* 3,70	»	40 » » 2,45
» »	70 » » 6,10	»	58 » » 4,((	BOONEN.	
» »	72 » » 6,50	Dito	60 » » 4,30	Paardeb.	*f* 5,25,40,50
ROGGE.		O. »	» »	N. Dito	*f* 4,50 75 *f* 5
N. Inlands. van 1851		»	» »	ZADEN, ENZ.	
	66 ℔ *f* 5,40	Knobbe	58 » » 3,65	Gr.Gort p.m.	*f*6,50,75*f*7
» »	63 » *f* 5,70	»	60 » » 3,95	Par. 100 N. ℔	*f* 9a *f* 12
» »	70 » » 6,00	N. HAVER.		Koolz.	*f* 9,25,50,60;
O. »	68 » » 5,60	Dikke	℔ *f*	Uml.	*f*
» »	70 » » 5,95	»	41 » » 2,65	Raapol. p.v.	*f* 30,50:
BOEKWEIT.		»	44 » » 2,80	Prijs der Boter	
N.Gr. Zd.	62 ℔ *f* 3,90	»	47 » » 3,10	1ste soort ¼ Ton	*f* 23
	64 » » 4,20	»	50 » » 3,35	2de » ¼ Ton	- 21,50
	66 » » 4,50	Bl. Voer	36 » » 2,30	3de » ¼ Ton	-

Tarwe voortdurend lusteloos. — Rogge over 't geheel schaars ter veil en daardoor hooger verkocht. — Boekweit lusteloos en 15 cent lager traag afgaande. — Gerst weinig aan en 10 cent hooger. — Haver nagenoeg in een doen. — Boonen als genoteerd verkocht. — Gort flaauw. — Koolzaad meest bij vorige gesteldheid.

AMSTERDAM, 19 *Sept*. Van Tarwe verkocht: 131 ℔ b. Pools. *f* 270 bij gerijf; 128 ℔ b. Pools. *f* 252; 130 ℔ dito *f* 262, beide bij partij; 128 ℔ Rijn *f* 235 bij gerijf; 135 ℔ n. Geld. *f* 254. — Gerst prijsh.; n. Zeeuwsche Winter *f* 133, *f* 137; 103 ℔ n. Oldamm. dito *f* 129, alle aan den molen te leveren. — Boekweit met kleinen handel; alleen verkocht 120 ℔ Nijkerk. *f* 160. — Rogge bij vorigen prijs: 117 ℔ gedr. *f* 158.

Koolzaad prijsh., verkocht: Elve 52 p. vl; Westlandsch 50 p. vl.; op 9 vat dadelijk 52¼, 53 p. vl.; Oct. en Nov. 53½ p. vl.; April 56 p. vl. — Lijnzaad in een doen: 110, 111 ℔ Arch. *f* 292,50; 109 ℔ Petersb. *f* 290. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering prijsh.; op 6/w. *f* 32; vlieg. *f* 31 a *f* 31,25; Oct. *f* 31 a *f* 31,25; Nov. *f* 31,25 a 50; Dec. *f* 31,50 a 75; Mei *f* 32,50 a 75; Sept. *f* 32,75 a *f* 33. — Lijnolie iets flaauwer; op 6/w. *f* 35; vlieg. *f* 34. — Hennepolie op 6/w. *f* 37; vlieg. *f* 36.

LONDEN, 17 *Sept*. De handel in inl. Tarwe was heden uitermate lusteloos, zoodat de koersen van deze, alsook van vreemde, moeten beschouwd worden als nominaal dezelfde van den vorigen marktdag. Gerst goed prijsh. Haver werd iets hooger gehouden Boonen en Erwten onveranderd. Men zeide, dat de aardappelziekte toenam en dien ten gevolge was er meer kooplust voor ladingen maïs op later termijn.

LONDEN, 19 *Sept*. Inl. Tarwe was heden onveranderd, doch met weinig kooplust. Vreemde werd bij kleinigheden iets lager afgegeven. Gerst, Boonen en Erwten souteneerden de notering van l.l. Maandag. Voor puike Haver werd het jongste avans van 6 p. besteed; de aftrek was echter niet groot.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

MEPPEL, 18 *Sept*. Op den marktdag van Dingsdag l.l. zijn ter dezer stede aangebragt 621 paarden, 354 guste- en 250 melkkoeijen, 60 stuks jongvee en 114 veulens. De prijzen waren zeer aannemelijk, terwijl er verscheidene vreemde kooplieden waren opgekomen.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 20 *September*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 57$\frac{15}{16}$, 58⅛, 57$\frac{15}{16}$; Dito Certific. 3 pCt. 69$\frac{3}{16}$; Dito Dito 4 pCt. 90⅛; O. I. Leening 4 pCt. 89½. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 48. — SPANJE, L. bij *Ardoins* v. 85 £ 5 pCt. 14¼, 14$\frac{5}{16}$; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 14$\frac{5}{16}$, 14⅜; Dito 3 pCt. 38⅞, 39; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 34⅝, 34$\frac{11}{16}$, 34⅝; Coup. Ard. 7⅞, 7$\frac{15}{16}$ — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 33$\frac{11}{16}$, 33¾; Dito Dito 4 pCt. 33¼. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1828 en 1829 5 pCt. 105⅝; Cert. 4½ pCt. 99¾. — POLEN, Certific. 4 pCt. 78⅜, 78½. — OOSTENRIJK, Metalliek 5 pCt. 75$\frac{3}{16}$, 75¼; Dito Nieuwe 2½ pCt. 39, 39⅛; Dito Nieuwe 5 pCt. 80⅛, 80⅜, 80$\frac{9}{16}$; Weenerb. bij *Goll en Co.* 5 pCt. 81; Dito 4 pCt. 63¾, 64; Mexik. 25$\frac{5}{16}$, $\frac{9}{16}$, ⅜; 4 pCts. Weldadigh. 77⅞, 78; Oblig. Holl. Spoorweg 4½ pCt. 100.

Van onze binnenl. fondsen waren heden Integr., ten gevolge van eenige verkoopen, tot verminderde prijzen aangeboden.

Van vreemde effecten waren Spaansche en Oostenrijksche insgelijks bij eenigen omzet ongunstiger gestemd.

Overigens leverde de markt niets belangrijks op.

Spanje 1 pCt. 16⅛; Venez. Uitg. Onbep. St. 10.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolongatie 2½, Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 57$\frac{15}{16}$; Ard. a 510 £ 14$\frac{5}{16}$; Binnenl. 3 pCts. 34$\frac{9}{16}$.

AMSTERDAM, 21 *Sept*. EFFEKTEN-SOCIETEIT, te 4½ uur.

Integralen 58$\frac{1}{16}$. Ard. a 85 £ 14$\frac{3}{16}$. Dito a 70 £ 14⅛, $\frac{3}{16}$. Dito Coup. 7⅞. Binnenl. 3 pCts. 34½, $\frac{7}{16}$. Metalliek 5 pCt. 75⅛. Dito Nieuwe 80½. Mexik. 25⅜.

In Spaansche fondsen vertoonde heden, tot iets verlaagde koersen, de handel nog al eenige levendigheid.

ADVERTENTIEN.

*** De PREDIKANTEN-VEREENIGING in de PROVINCIE *GRONINGEN* houdt hare HERFST-VERGADERING den 30sten September 1851, des morgens te *tien* uur precies, in het CONCERTHUIS.

De PUNTEN Nos. 3, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 13 der **AGENDA** van JUNIJ zullen dan ter sprake komen.

Namens de Directie:
I. BUSCH KEISER.

*** De COMMISSIE, benoemd van wege het GENOOTSCHAP *TER BEVORDERING DER NATUURKUNDIGE WETENSCHAPPEN* en het DEPARTEMENT der MAATSCHAPPIJ *TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN* te *Groningen*, tot het regelen eener **vereenigde vergadering**, ter Vereering der Nagedachtenis van den Heer Mr. **TH. VAN SWINDEREN**, berigt, dat die Vergadering zal gehouden worden op WOENSDAG den 1sten October 1851, des avonds te 6 uur, in de GROOTE CONCERTZAAL, waarbij de Heeren Prof. **J. BAART DE LA FAILLE** en Mr. **A. MODDERMAN** het woord zullen voeren.

Aan ieder LID van een of van beide dier Genootschappen zal *één* BEWIJS van TOEGANG voor zich worden bezorgd. Men ontvangt als Lid van ieder Genootschap daarenboven een DAMESKAARTJE.

De Commissie voornoemd:
W. J. MEURS WICHERS, *Voorzitter.*
A. W. ALINGS, *Secretaris.*

*** De **GEWONE WINTER-WERKZAAMHEDEN** van het GENOOTSCHAP TER BEVORDERING DER NATUURKUNDIGE WETENSCHAPPEN zullen met de maand **October** weder een' aanvang nemen. Ieder, die dan Lid des Genootschaps wil worden, kan zich daartoe aanmelden bij den Penningmeester, Dr. G. A. STRATINGH, in de Heerestraat. Men wordt zonder ballotage aangenomen, maar moet terstond de Contributie (*f* 5,25) voor het volgende jaar voldoen. Voor het tijdperk tot aan den 1sten Januarij wordt aldus niets betaald.

A. W. ALINGS, *Secretaris.*

TENTOONSTELLING TE GRONINGEN,

van **VOORTBRENGSELEN** van **LAND- en TUINBOUW**, alsmede van daartoe dienende **GEREEDSCHAPPEN** en **WERKTUIGEN**; met uitloving van **MEDAILLES** voor **Granen, Boter, Werktuigen, Bloemen, Groenten en Vruchten.** Alles volgens PROGRAMMA daarvan, *kosteloos* te bekomen bij de LEDEN der COMMISSIE van LANDBOUW en bij de BESTUURDERS dezer TENTOONSTELLING, tot wie men zich tevens om nadere inlichtingen kan vervoegen.

De Tentoonstelling zal gehouden worden in het CONCERTHUIS en geopend zijn op WOENSDAG den 24sten September 1851, van des namiddags te 3 tot des avonds te 9 uur, en DONDERDAG en VRIJDAG den 25sten en 26sten September, van des morgens te 10 tot des avonds te 9 uur. — Voor hen, die geen vrijen toegang hebben, kost de Entrée **25** Cents, waarvoor een HEER eene DAME mag medebrengen.

De VOORWERPEN, — met uitzondering van *enkele*, die men ook nog den volgenden morgen zal aannemen, — moeten *vrachtvrij* aan het Lokaal der Tentoonstelling bezorgd worden op DINGSDAG den 23sten September, van des morgens 9 tot des namiddags 2 uur, en teruggehaald op ZATURDAG den 27sten September, des morgens van 9 tot 1 uur.

Tot ruime inzending en veelvuldig bezoek noodigt het Bestuur met vriendelijken aandrang uit.

Namens hetzelve:
H. C. VAN HALL, *Voorzitter.*
J. SWAAGMAN, JR., *Secretaris.*

CONCERT.

Op **HEDEN DINGSDAG** den 23sten September, zal het **SCHWARTZBERGER KORPS** uit ***Weenen*** (bestaande uit 20 jonge leden), in het CONCERTHUIS zijn **EERSTE GROOT CONCERT a la Strausz** geven, onder de directie van zijn' Kapelmeester A. VIERECK.

Entrée 99 Cents; Heeren Studenten, Militairen en Kinderen 50 Cents. De Kaartjes zijn aan het Concerthuis te verkrijgen. Aanvang te 7 uur. — Het Korps zal slechts korten tijd alhier vertoeven. — Men zie verder het Programma.

De BOVENZAAL van **D. BAKKER**, bij de Beurs, zal in de avonden van **WOENSDAG, DONDERDAG** en **VRIJDAG** aanstaande, als naar gewoonte in de KERMIS, tot ONTVANGST van het GEËERD PUBLIEK in gereedheid zijn. — Entrée 25 Cents de Persoon, hetwelk in vertering wordt aangenomen.

BAL,

op WOENSDAG den 24sten September, bij **C. KREBS**, onder directie van den Heer C. DE FRANCE. Entrée 49 Cents, waarvan de helft in vertering zal worden aangenomen.

BAL,

op **WOENSDAG** den 24sten September, ten Huize van E. **JELTES**, in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat, 's avonds te 8 uur.

BAL,

op **WOENSDAG** en **DONDERDAG** den 24sten en 25sten September, bij KREMER, in de Guldenstraat.

MUZIJK,

op **DONDERDAG den 25sten en VRIJDAG den 26sten September 1851**, des avonds te 10 uur, in de Benedenzaal van **B. TEN HAVE.**

Cirque Equestre

VAN DEN

Hr. E. WOLLSCHLÄGER.

De ondergeteekende, DIRECTEUR van bovengenoemden Cirque, maakt door deze aan het geëerde Publiek bekend, dat hij met zijne kolossale Tent is geplaatst op de Groote Markt en gedurende de Kermis en de naastvolgende week, met zijn Gezelschap KUNSTRIJDERS eenige **BRILJANTE VOORSTELLINGEN** zal geven in de **HOOGERE RIJKUNST**, van welke de eerste zal plaats hebben op **aanstaanden DONDERDAG den 25sten September.**

De verzekering gevende, dat door zijn Gezelschap al het mogelijke zal worden aangewend om het geachte Publiek te voldoen, vleit hij zich met een even talrijk bezoek te worden vereerd, als hem sedert eenige jaren hier ter Stede mogt te beurt vallen.

Het **Programma** der te geven Stukken zal telkens door Aanplakbiljetten en door middel van dit Blad worden bekend gemaakt.

ED. WOLLSCHLÄGER, *Directeur.*

De ondergeteekende **J. BOESNACH** heeft het geëerde Publiek te berigten, dat hij na vijf jaren in *Parijs* en andere vreemde landen geweest te zijn, hier weder met zijn **THEATER** van **KUNSTVERRIGTINGEN** gearriveerd is. Zijne kinderen hebben de eer gehad om in het Groote Paardenspel in de Stad *Parijs* eenige voorstellingen te geven en zijn daar met de meeste loftuigingen bekroond geworden. Zoo wel in andere steden van vreemde landen als in ons Koninkrijk, hebben zij die zelfde eer mogen ondervinden. Hij hoopt, dat het geëerde Publiek zich van de waarheid overtuige van de Buitengewone Werkzaamheden van deze drie Kinderen, die slechts den ouderdom hebben: het oudste meisje tien jaren, het jongetje zes jaren en een Kindje van drie en een half jaar. De werkzaamheden bestaan in EQUILIBRE op het HOOFD, DANSEN op een' KOPERDRAAD en BALLET PANTOMIMES. Het Avondspel 's avonds te acht uur. Ook zal er op de drukke dagen eene à twee vertooningen bij den dag gegeven worden.

Prijzen der plaatsen bij het avondspel: Eerste Rang 49, Tweede Rang 30, Derde Rang 20 en Galerij 15 Cents.

Prijzen der plaatsen bij dag: Eerste Rang 30, Tweede Rang 20, Derde Rang 15 en Vierde Rang 10 Cents.

De welingerigte Tent is geplaatst op de Vischmarkt, bij de Korenbeurs. Aanvang op DINGSDAG den 22sten September.

J. BOESNACH.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

K. FUHRI,
Weduwenaar van C. G. THIEME,
met
M. SCHAANK.

'S GRAVENHAGE, 17 September 1851.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

JOHS. STHEEMAN, van *Nieuwolda*,
met
ELKE TONKES.

MEEDEN, 19 September 1851.

*** Heden beviel van eenen ZOON J. BAKKER, geliefde Echtgenoot van

H. EBBENS POST.

GRONINGEN, 18 September 1851.

*** Heden beviel van eenen ZOON L. L. DE COCK, geliefde Echtgenoot van

J. SWAAGMAN, J.z.

GRONINGEN, 19 September 1851.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON A. G. MESTINGH, geliefde Echtgenoot van

D. P. KOLK.

O. PEKELA, 19 September 1851.

*** Heden beviel van eenen ZOON J. KOOIMA, Echtgenoot van

J. D. SCHNIEDERS,
Stukadoor.

GRONINGEN, 20 September 1851.

*** Heden beviel van eene DOCHTER GERRECHIEN MIEDENDORP, Echtgenoot van

W. DOMMERING.

GRONINGEN, 20 September 1851.

*** GRONINGEN, 20 September 1851. Heden beviel van eene DOCHTER J. H. P. VAN EDE VAN DER PALS, geliefde Echtgenoot van

G. W. LOHMAN.

*** Heden beviel door Gods goedheid van twee wélgeschapen DOCHTERS J. VAN HEERDE, Echtgenoot van

G. SMIT.

GRONINGEN, 21 September 1851.
Eenige kennisgeving.

*** Tot diepe smart van mij en mijne Zusters, overleed heden onze geliefde Zuster HEILTJE WIJCHERS, in den ouderdom van 19 jaren.

LEER, 13 September 1851.

M. WIJCHERS.

Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden overleed, op den Huize *Zorgwijk*, onder *Noorddijk*, mijn waarde Vader, de WelEdel Geboren Heer ONCKO DE REHDEN VAN SWINDEREN, in den ouderdom van ruim 78 jaren.

NOORDDIJK, 15 September 1851.

O. B. DE REHDEN VAN SWINDEREN.

*** Gisteren overleed te *Leiden* mijne geliefde Behuwd-Zuster ADELINE ANNE VAN DER HOOP, in den ouderdom van 31 jaren.

GRONINGEN, 18 September 1851.

M. DE VRIES.

Eenige kennisgeving voor deze Stad.

*** Heden overleed, na eene korte ongesteldheid, mijn geliefde Echtgenoot ALDERT MEIJER, in den gezegenden ouderdom van bijna 81 jaren.

Met dankbaarheid staar ik met mijne Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen den Overledene na, met wien ik het onschatbaar voorregt mogt hebben van 52 jaren door den band des huwelijks vereenigd te zijn.

GRONINGEN, 17 September 1851.

J. RINGELS,
Wedw. **A. MEIJER.**

*** Heden trof ons weder een gevoelige slag, door het overlijden van ons geliefd jongste Zoontje ALBERTUS JACOBUS. Slechts zeven maanden mogten wij ons in zijn bezit verheugen.

GRONINGEN, 20 September 1851.

JAN MEIJER.
G. MEIJER—GRUNO.

Eenige kennisgeving.

BELANGRIJKE VERKOOPING,

op MAANDAG den 6den October 1851 en volgende dagen, ten Huize van ***W. P. van STOCKUM***, Boekverkooper te *'s Gravenhage*, van **BOEKEN** in verschillende Talen en Vakken van Wetenschap en Kunst, uitvoerig bij CATALOGUS beschreven, benevens **ATLASSEN, KAARTEN, PRENTEN** en **PORTRETTEN**, alsmede **PHYSISCHE, OPTISCHE** en andere **VOORWERPEN** en **INSTRUMENTEN** voor de **ELECTRICITEIT, LUCHTKUNDE, ENZ.**; voorts een **ORIJCTOGNOSTISCH KABINET** van **MINERALEN, ERTSEN, ROTSSOORTEN, HOUTSOORTEN, MARMERS, KRISTALLEN**, gerangschikt naar het systema van ***Werner***, **HOORNS** en **SCHELPEN**, en eindelijk **BOEKEN-** en **INSTRUMENTKASTEN.** De CATALOGUS is op franko aanvraag verkrijgbaar.

Krachtens bepaling van den Edel Achtb. Heer Mr. J. WOLDRINGH, Regter-Commissaris in het Faillissement van **WILLEM BLAUPOT**, hebbende gehandeld onder de namen van **W. BLAUPOT** en **J. H. BLAUPOT & ZOON**, roept de CURATOR in gemeld Faillissement de **SCHULDEISCHERS** op, om op MAANDAG den 20sten October e.k., des voormiddags te tien uur, te verschijnen in de AUDIËNTIEZAAL der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, ten einde, ten overstaan van Z. E A., door den Curator **REKENING** en **VERANTWOORDING** van zijn GEVOERD BEHEER te hooren afleggen en het overblijvend **BATIG SLOT** te ontvangen. — Aan de belanghebbenden wordt inmiddels ten KANTORE van den ondergeteekende aangeboden de **inzage** van de **justificatoire Stukken** en **Bescheiden**, tot deze Rekening en Verantwoording betrekkelijk.

GRONINGEN, 22 September 1851.

Mr. S. MENALDA.

AANBESTEDING.

Op VRIJDAG den 3den October 1851, des namiddags te 2 uur, in het GEMEENTEHUIS te *MIDWOLDA*, zal, door het BESTUUR van de Gemeente *MIDWOLDA*, onder APPROBATIE van de EDELE GROOT ACHTBARE HEEREN GEDEPUTEERDE STATEN van de *PROVINCIE GRONINGEN*, worden Aanbesteed:

Het AANLEGGEN der AARDEBAAN, het BEPUINEN en daarover BEGRINDEN van dezelve, van af de scheiding tusschen de gemeente *Scheemda* en *Midwolda*, langs den gewonen Weg door de kom der Gemeente *Midwolda* en *Oostwold*, tot aan de scheiding met de gemeente *Finsterwold*, lang 6928 Ellen, met het daarstellen van twee Tolboomen.

Deze Aanbesteding zal geschieden *bij inschrijving en opbod.*

Het BESTEK, waarnaar de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve in het GEMEENTEHUIS voornoemd, ter lezing liggen: te *Groningen*, in den DOELEN, bij den Kastelein VAN DER LAAN, EEKHOFF, Wedw. BONTEKOE, TEN HAVE en de Wedw. DE JONGE, alle aan de Groote Markt; voorts bij den Kastelein PLAAT, in het *Blaauwe Paard*, bij den Kastelein VISSER, in *de Zon*, bij den Kastelein HOLSHEIMER, op den hoek van het Ameland, in de STADS HERBERG en in de SLINGERIJ, buiten de Apoort, bij den Kastelein MIDDELKOSTER, bij de Ebbingepoort, en bij den Kastelein VAN WARTUM, in *de Altena;* te *Zoutkamp*, bij den Kastelein KNOL; te *Warfhuizen*, bij de Wedw. ELINGA; te *Winsum*, bij de Wedw. WIERSEMA; te *Onderdendam*, in het GEMEENTEHUIS en in het ZIJLVESTERHUIS; te *Bedum*, bij de Wedw. J. J. WEG; te *Appingedam*, bij de Kasteleins EVERS, WIERSUM en HOUWING; te *Delfzijl*, bij de Kasteleins TER STEEG, HAZENHOEK, HEMMES en de Wedw. WEITS; te *Ten Boer*, in het GEMEENTEHUIS; te *Termunterzijl*, bij den ZIJLWAARDER; te *Martenshoek*, bij de Wedw. MEURS; te *Zuidbroek*, bij den Kastelein MONKHOST en de Wedw. KOOPS; te *Scheemda*, in het GEMEENTEHUIS; te *Winschoten*, bij de Wed. WISSEMAN, VAN DIJK, DIJKSTERHUIS en NIES; te *Nieuwe Schans*, bij den Kastelein SMIT; te *Veendam*, in het GEMEENTEHUIS; te *Grijpskerk*, bij den Kastelein DE BOER, en te *Zuidhorn*, bij de Wedw. OSSENTJUK.

Nadere Informatiën kunnen worden aangevraagd bij den BURGEMEESTER der GEMEENTE, en den Opzigter van Publieke Werken A. VAN REES, te *Zuidbroek;* terwijl aanwijzing in loco zal worden gegeven op DONDERDAG vóór de Uitbesteding, en bij welke gelegenheid ook de lengte en dwarsprofielen in het Gemeentehuis ter visie zullen voorliggen.

MIDWOLDA, 17 September 1851.

Het Gemeentebestuur voornoemd:
D. E. DE JAGER.
Ter ordonnantie van hetzelve,
G. ENGELS.

Attentie.

De **JAARLIJKSCHE VERKOOPING** van **VEE** te ***FINSTERWOLDE***, bij de Wedw. R. S. VAN DER VEEN, zal plaats hebben op DINGSDAG den 30sten September 1851.

Negotiatie.

De **NEGOTIATIE** ten behoeve van het **KARSPEL *Winschoten***, groot **ƒ 40,000—00**, in 40 Aandeelen, tegen eene Rente van 3½ pro Cent, **niet volteekend** zijnde, wordt van af **HEDEN** tot en met den **29sten SEPTEMBER 1851 geopend** tegen **4 pro Cent;** — overigens overeenkomstig het bestaande PLAN van NEGOTIATIE, ter **inzage** en verdere **deelneming** liggende ten Huize van den Schatbeurder

F. R. FOLKERS.

WINSCHOTEN, 22 September 1851.

De **OVERSTE SCHEPPER** en **SCHEPPEREN** van het ***GENERALE ZIJLVEST*** der ***DRIE DELFZIJLEN*** brengen bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat door hunne GECOMMITTEERDEN de **SCHOUWING** zal worden gedaan over het **Kanaal van *Groningen* tot *Appingedam*, en van daar** verder **tot aan *Delfzijl***, op **VRIJDAG den tienden October 1851**, te beginnen van *Groningen*, des morgens te **6 uur.**

Al hetgeen van de zijde van het Trekpad of van de Landzijde het gebruik der afstrooming hinderlijk, of tot Demping door Inslijking, Vuilnis, Steen, als anders, schadelijk mag zijn, maakt uit een der **voornaamste voorwerpen** dezer **schouwing.**

De Overste Schepper en Schepperen voornoemd,
J. D. TRESLING.
Ter ordonnantie van dezelven:
R. P. CLEVERINGA, J.z.,
Secretaris.

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

DIENSTREGELING.

Tusschen *AMSTERDAM* en *GRONINGEN*, **dagelijks**, behalve Zaturdag, over *KAMPEN, ZWOLLE, MEPPEL* en *ASSEN*, en in dadelijke aansluiting met de **DILIGENCE** der Maatschappij tusschen *ASSEN*, *WILDERVANK* en *VEENDAM.*

Vertrek van *AMSTERDAM* 's morg. te 7 uur; aankomst te *GRONINGEN* 's avonds circa te 11 uur.

Vertrek van *GRONINGEN* 's avonds te 10½ uur en aankomst te *AMSTERDAM* 's namiddags circa te **3½ uur.**

Corresponderende te *AMSTERDAM* op de Spoortreinen naar *HAARLEM, LEIDEN, 's GRAVENHAGE, ROTTERDAM, UTRECHT* en *ARNHEM* en de STOOMBOOTEN op *ZAANDAM, ALKMAAR* en het *NIEUWEDIEP.*

Woensdag den *24sten September*

1851, des namiddags precies te 2 uur, zal, voor en in de Behuizing, achter de Stadsschuur, nabij het Boterdiep, alhier, door den Leertouwer M. N. SAAN bewoond, publiek worden verkocht:

Een nette **INBOEDEL**, bestaande uit EIKENHOUTEN KABINET, BUREAU en UITTREKTAFEL, STOELEN, HALVE KASTKLOK, SPIEGEL, SCHILDERIJEN, PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, KOPER-, TIN- en BLIKGOED, BEDDEGOED **LINNEN** en **VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN**, eenig GOUD en ZILVER, waaronder een gouden OORIJZER en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt. Te bezien daags bevorens, des namiddags van 2—5 uur.

Mr. W. LAMAN TRIP, *Notaris.*

Woensdag den *1sten October*

1851, des voormiddags te 10 uur, zal, voor de Behuizing, laatst door nu wijlen den H.Edel Gestr. Heer Mr. P. G. SEVENSTERN bewoond geweest, staande Westzijde in de Oude Boteringestraat, te *Groningen*, publiek worden verkocht:

Een zeer aanzienlijke **INBOEDEL**, bestaande uit MAHONIEHOUTEN CANAPES, DITO STOELEN, DITO SECRETAIRES, DITO RONDE- en andere TAFELS, DITO VOGELVLUGT, EIKENHOUTEN LEDEKANTEN met MAHONIEHOUTEN KAPPEN en SAAIJEN BEHANG, extra fraaije SPIEGELS, VERGULDE PENDULE onder STULP, VAZEN, SCHILDERIJEN, fraaije en moderne KAGCHELS, VLOER- en andere KLEEDEN, GOUD en ZILVER, BEDDEGOED, PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, KOPER-, TIN- en BLIKGOEDEREN, HALVE KASTKLOK, fraaije LAMPEN, MANGEL en hetgene verder te voorschijn zal worden gebragt. Te bezien des daags vóór den Verkoop, des voormiddags van 10—12 en des namiddags van 2 tot 5 uur.

Mr. E. VAN EERDE,
Notaris.

BOELHUIS IN DE GELKINGESTRAAT,

MAANDAG den 29sten September e.k., VERKOOPING van **MEUBELAIRE** en **HUISHOUDELIJKE GOEDEREN, MANUFAKTUREN, ENZ.**

FOKKO NIEWOLD BOSCH.

TE HUUR,

om op den 1sten November e.k. of dadelijk te aanvaarden: de ruime **BOVENWONING** met VRIJEN OPGANG, boven den Heer HECKER, in de Poelestraat alhier. Te bevragen ten Kantore van den Notaris Mr. W. LAMAN TRIP, in de Heerestraat.

UITSLUITEND WITTE MANUFACTUREN.

W. WEGERIF, in de Oude Boteringestraat te *Groningen*, bij wien voortdurend alle **ARTIKELS**, tot bovengenoemd vak behoorende, in eene ruime sortering te bekomen zijn, en het eenigste **Dépot** voor deze Stad van het gunstig bekende **BREMER LINNEN** gevestigd is, heeft op nieuw ontvangen: Eene mooije partij **TAFEL-** en **SERVETGOEDEREN**, 5/4 en 6/4, eigengereide **LINNENS**, zware en fijne **REPERS, MARSEILLES, DIEMETTEN, FLANELLEN, ENZ.**, welk een en ander door deugdzaamheid, zoowel als door goedkoope prijzen bijzonder aanbeveling verdient.

PATENT WASKAARSEN van den Heer ***Brandon***, 1ste kwalt., 57½ Ct. het pak; bij de 20 pakken tot minder prijs.

GEBRS. LESTRADE EN CO.,

Fabrikanten in Parapluies,

GROOTE MARKT, achter het Stadshuis, te *Groningen*, — **CHOORSTRAAT**, te *Utrecht*,

berigten aan het geachte Publiek, dat zij ruim voorzien zijn van alle soorten van **PARAPLUIES**, alles naar den laatsten smaak, voor de civielste prijzen, **ZIJDEN PARAPLUIES** van ƒ 4 tot ƒ 12; **KATOENEN** van ƒ 1,50 tot ƒ 4. Hopende door eene honnette bediening zich de gunst van het Publiek waardig te maken.

Kagchels.

De ondergeteekende een groot assortement **CIRCULERENDE OPEN HAARD-, GEGOTEN CIRCULEER-** en **GESLEPEN KOLOM-KAGCHELS** ontvangen hebbende, rekommandeert zich daarmede vriendelijk aan.

WINSCHOTEN, 20 September 1851.

JOH. S. MESTINGH.

Blaauwe KASDRUIVEN,

bij den Hovenier **J. WESSELS**, in de Nieuwe Kijk-in-'t Jatstraat.

TE KOOP:

Eene **WINKELKAST** met **EIKENHOUTEN LADEN** en **GLAZEN SCHUIFRAMEN**, benevens **DRIE NESTEN LADEN**, welke alle zeer geschikt zijn tot eene Apotheek, IJzer- of Kruidenierswinkel.

ADRES: **J. POST**, *Apotheker*, Poelestraat.

LEEST HIER!

In eene winstgevende Betrekking wordt gevraagd eene **COMPAGNON**, welke eenig GELD kan bijbrengen. Hierop reflecterenden vervoegen zich aan het BUREAU DEZER COURANT.

NB. Des verkiezende kan men over 15 PROCENT disponeren.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen;* medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen,*
SEPTEMBER 1851.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
14	768,96	769,93	770,38	14,3	15,4	13,9	0,73	0,82	0,88	N.	N.		bewolkt	bewolkt	bewolkt
15	773,18	774,43	775,18	13,0	17,6	14,3	0,91	0,67	0,86	N.O.	N.O.		helder	weinig bewolkt	betrokken
16	775,01	774,45	773,63	14,5	16,9	13,3	0,91	0,79	0,92	N.O.t.N.	N.	N.O.t.N.	bewolkt	bewolkt	helder
17	773,90	772,70	771,81	12,1	18,0	12,9	0,90	0,59	0,89	N.O.t.O.	N.O.t.O.	N.O.	helder	»	»
18	768,68	766,31	765,86	13,0	17,2	11,8	0,95	0,63	0,85	N.O.	O.	N.O.t.O.	regen	»	»
19	763,40	762,10	761,92	11,6	17,3	14,3	0,94	0,68	0,89	N.O.t.O.	N.O.		helder	»	regen
20	761,97	761,08	760,26	14,5	16,5	15,6	0,91	0,83	0,89	N.O.	»		bewolkt	»	betrokken

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

Bijblad bij de Gron. Courant. 23 *September* 1851. No. 76.

KORT VERSLAG
van de
Handelingen der Staten Generaal
en van den
Gemeenteraad der stad Groningen, enz.

Eerste Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Woensdag den 17den September.

In deze zitting heeft de voorzitter kennis gegeven, dat de commissie voor het ontwerpen van een adres van antwoord op 's Konings aanspraak reeds aan die last heeft voldaan, en heeft voorgesteld, dat ontwerp naar de afdeelingen te verzenden en onmiddellijk over te gaan tot een onderzoek van hetzelve. Daartoe is besloten en daarop is de vergadering gescheiden.

Zitting van Vrijdag den 19den September.

In de bijeenkomst van heden is beraadslaagd over het ontwerp van adres, in antwoord op de troonrede. Noch over de algemeene strekking, noch over de zeven eerste paragrafen is het woord gevoerd.

Ten opzigte van § 8 zijn door den heer *Cremers* eenige aanmerkingen in het midden gebragt. In die § wordt het vertrouwen te kennen gegeven, „dat aan de Vertegenwoordiging zullen worden voorgelegd die wets-ontwerpen, waarvan de grondwet de aanbieding verlangt, en dat tevens het ontwerp van wet op het onderwijs, waarmede de zedelijke belangen in het nauwste verband staan, in deze zitting niet achterwege zal blijven." De spreker meent, dat het vertrouwen in deze § geuit, grooter is, dan vervuld kan worden. Bij al hetgeen er reeds aangeboden is, of nog voorgedragen moet worden, is het eene onmogelijkheid, van het ministerie te verwachten, dat het nog in deze zitting de wetten wegens de militie, de schutterijen, den waterstaat, den Raad van State en zoo vele andere zal aanbieden. Spoedig moge nuttig zijn, doch de wetten moeten toch behoorlijk ingerigt en toegelicht worden voorgedragen; vooral moet dit het geval zijn met de wet voor den waterstaat, waaromtrent geene algemeene wet bestaat, en waarbij de verschillende gesteldheid der onderscheidene provinciën moet worden overwogen. Het schijnt hem toe, dat het doelmatig kan zijn om in het adres aan te dringen op de spoedige aanbieding van de wet op het onderwijs, die reeds in de vorige zitting had moeten worden ingediend, doch waartoe welligt onmogelijkheid bestaan zal hebben; maar het gaat te ver, te vertrouwen, dat nog in deze zitting zullen worden voorgesteld andere wetten, waarvan de tijd van indiening geheel facultatief is gelaten. Hij vindt alzoo bezwaar tegen deze §.

Bij stemming is § 8 daarna *aangenomen*, met 21 tegen 3 stemmen. (*Tegen*: de heeren *de Sitter*, *Borski* en *de Kempenaer*.)

Vervolgens wordt het geheele ontwerp van adres met *algemeene* stemmen *aangenomen*.

De heer *de Sitter* heeft daarna het woord gevraagd, en zich beklaagd, dat de hem door den voorzitter der Kamer toegezondene dienst-brieven door het postkantoor te Groningen niet bezorgd worden, indien hij dezelve niet laat afhalen. — De *minister van Financiën* heeft daarop aangemerkt, dat, volgens de bestaande voorschriften, alle dienst-brieven van de postkantoren *afgehaald* moeten worden, en dat dit zoo bepaald is omdat die brieven meestal zeer volumineus en zwaar zijn; dat echter daarop eene uitzondering kan worden toegelaten ten aanzien van de stukken voor de leden der Staten Generaal, wanneer die niet al te zwaar zijn; dat hij dan ook reeds in dien geest bevelen heeft gegeven aan het postkantoor te Groningen.

De §§ 8 en 9 van het Adres van antwoord der Eerste Kamer luiden als volgt:

„Door Uwe Majesteit is de vernieuwde aanbieding toegezegd van hoogst belangrijke wets-ontwerpen, reeds vroeger ingediend. Wij vertrouwen, dat tevens aan de vertegenwoordiging zullen worden voorgelegd die, waarvan de grondwet de aanbieding verlangt, en dat het ontwerp van wet op het onderwijs, waarmede de zedelijke belangen der natie in het nauwste verband staan, in deze zitting niet achterwege zal blijven.

„De Eerste Kamer, Sire! verwacht met innige belangstelling dat het gemeen overleg der vertegenwoordiging met de kroon, bij de behandeling van nog zoo vele gewigtige onderwerpen, die al dadelijk den arbeid en de zorg der wetgevende magt vereischen, moge strekken tot heil van het dierbaar vaderland en tot luister van Uwer Majesteits regering. De Allerhoogste besture en zegene ten dien einde onze eendragtige pogingen."

Hierna is de Kamer tot nadere bijeenroeping gescheiden.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Donderdag den 18den September.

In deze zitting is ingekomen een Koninklijk besluit, waarbij jhr. *Borsel van Hogelanden* benoemd wordt tot voorzitter der Kamer, gedurende het zittingjaar 1851—1852. De heer *Borsel van Hogelanden* heeft het voorzitterschap met eene aanspraak aanvaard, waarin o. a. het volgende voorkwam:

„Maar nog meerder werkzaamheden wachten ons thans; — de troonrede heeft er vele aangekondigd en de bepalingen der Grondwet er vele andere voorgeschreven. Met ijver, met naauwgezetheid zullen wij ons geheel aan dien arbeid toewijden. Met vasten tred voortgaande op dien weg van gematigden vooruitgang, dien de Grondwet gewild heeft, die Nederland eigen is, en dien Regering en Volksvertegenwoordiging sedert de herziening onzer Grondwet standvastig volgt, kan die arbeid, onder den zegen des Allerhoogsten, rijk in uitkomsten voor het Vaderland zijn, het zijne bijdragen om welvaart en volksgeluk te bevorderen, de natie meer en meer aan onze grondwettige instellingen te hechten en meer en meer den band van liefde en eerbied te versterken, die steeds Nederland aan Oranje hecht."

Bij de Kamer zijn ingekomen de volgende wets-ontwerpen, als: een wets-ontwerp tot wijziging van hoofdstuk IX *B* der begrooting van 1851;

een wets-ontwerp houdende dadingen omtrent kapitalen ten laste van groote wegen in Limburg, en

wets-ontwerpen tot wijziging der wetten tot regeling van de pensioenen bij de zeemagt en bij de landmagt.

Nadat de trekking der afdeelingen voor de maanden September en October was afgeloopen, hebben die afdeelingen benoemd hare voorzitters, tweede voorzitters en secretarissen, alsmede leden van de commissie tot het ontwerpen van een adres van antwoord op de troonrede, en van de commissie voor de verzoekschriften gedurende het ingegaan tweemaandelijksch tijdvak. Tot leden der commissie voor het adres zijn benoemd de heeren: *van Goltstein*, *Engelen*, *van der Linden*, *Schooneveld* en *van Voorst*.

Tot leden der huishoudelijke commissie zijn door de Kamer op nieuw benoemd de heeren: *Wintgens* en *Metman*.

Zijn ingekomen o. a. de navolgende verzoekschriften:

Vierentwintig adressen van kerkeraden van Christelijke afgescheidene gemeenten, betrekkelijk het uittrekken van eenen post voor de behoeften hunner eeredienst op de staatsbegrooting, als o. a. van den kerkeraad der gemeente te Warffum, Garrelsweer, Loppersum en Wirdum, Uithuizermeeden, Ulrum, Schildwolde, ten Post, Winsum, Onstwedde, Appingedam, Krewerd;

een adres van den kerkeraad der Christelijke afgescheidene gemeente te Uithuizen, houdende verzoek, dat bij de armenwet het verleenen van subsidiën uit de burgerlijke gemeentekas aan de kerkelijke armbesturen worde verboden en eene gezindte, zoo noodig, voor hare armen de medeedeelzaamheid van andere gezindten moge kunnen inroepen;

een adres van *J. H. Roemeling* en vele andere landbouwers in de provincie Groningen, houdende aandrang op de wederinvoering van beschermende regten van invoer op de vreemde granen;

een adres van *H. N. Addens* en vele andere ingezetenen van het distrikt Winschoten, houdende verzoek, dat de tijdelijk geschorste graanwet van den 23sten December 1835 weder in werking gebragt moge worden;

zes gelijkluidende adressen tot afschaffing der accijnsen op de eerste levensbehoeften, en invoering eener inkomstenbelasting, heffing van een accijns op koffij, thee, chocolade, tabak, rozijnen, amandelen, citroenen, specerijen, macaroni en vermicelli, als van ingezetenen der gemeenten Kantens, Ulrum, Aduard, Meeden, Kloosterburen en Zuidhorn.

Op voorstel van den voorzitter worden de beraadslagingen over het thans vastgesteld concept-adres in antwoord op de troonrede bepaald op morgen Vrijdag te 11 uur, na afstemming van een voorstel van den heer *van Meurs*, om daarmede heden een aanvang te maken.

Zitting van Vrijdag den 19den September.

In de Tweede Kamer was heden geen genoegzaam aantal leden tegenwoordig om te kunnen beraadslagen. — In deze zitting is ingekomen een koninklijk besluit, waarbij de minister van financiën gemagtigd wordt om de begrootingswetten voor 1852 aan te bieden. De minister, ter vergadering tegenwoordig, is dadelijk tot die aanbieding overgegaan, en heeft daarbij in de eerste plaats een overzigt over den toestand van 's rijks financiën gegeven. Daarbij heeft Z. Exc. hoofdzakelijk het volgende aangemerkt:

Het tekort van 1848 is op den 1sten Januarij 1850 versmolten tot *f* 328,000. Het jaar 1850 heeft bijzonder goede uitkomsten opgeleverd. Daarin is bezuinigd eene som van ruim *f* 1,632,000. Ook de middelen hebben in dat jaar de raming verre overtroffen. Na aftrek van alle buitengewone uitgaven, voor vermunting, enz., heeft dat jaar nog geleverd een batig slot van *f* 3,784,809. Ook de loopende dienst levert eene gunstige uitkomst op. De middelen hebben ruim opgebragt hetgeen waarop zij geraamd waren. De ontvangsten op den 1sten September zijn nog veel ruimer dan over de acht maanden van 1850, bepaaldelijk voor zooveel betreft de directe belastingen, zegel, registratie, sommige accijnsen, enz. Deze gunstige toestand van 's Rijks financiën heeft ten gevolge gehad, dat men geregeld schatkistbiljetten buiten omloop heeft kunnen brengen. Maandelijks wordt daarmede voortgegaan. Met den 1sten Julij 1852 zullen zij geheel buiten omloop gebragt zijn, waardoor eene aanzienlijke rente-besparing zal ontstaan.

Wij hebben dus ruime stof tot dankbaarheid, wanneer men in aanmerking neemt de buitengewone uitgaven van 1849 en 1850, en dat, niettegenstaande thans het te kort van 1848 geheel aangezuiverd en een millioen tot delging van schuld gebezigd is, er evenwel nog een aanzienlijk overschot voorhanden is. Zeker hebben de aanzienlijke Oost-Indische middelen daartoe bijgedragen. Maar ook voor een zeer aanmerkelijk deel is de oorzaak daarvan geweest het streven der Regering, om op de uitgaven zooveel mogelijk te bezuinigen. Z. Exc. treedt in eene vergelijking der uitgaven van het jaar 1847 en 1850, en geeft als resultaat op, dat, na aftrek der buitengewone uitgaven in beide jaren, in 1850 ruim 3 millioenen minder is uitgegeven.

De minister wees voorts op de werking, die sommige wetten gehad hebben. De post-wet beantwoordt aan de verwachting. Over een vol jaar is het getal der brieven meer dan verdubbeld. De geldelijke opbrengst is ruim *f* 5000 hooger geweest dan de vorige. — De werking der scheepvaart-wetten kan nog niet in cijfers aangetoond worden; maar aanvankelijk blijkt reeds, dat de scheepsbouw sterk vooruitgegaan en de handel uitgebreid is. — Ook het herstel van het muntwezen en de amortisatie van schuld zijn geregeld afgeloopen.

De begrooting van 1852 wordt geraamd op eene inkomst van *f* 71,473,823, en op eene uitgaaf van *f* 69,801,236, opleverende een vermoedelijk batig slot van *f* 1,671,587. Onder de uitgaven komt voor een millioen voor de aansluiting van den Rijn-spoorweg aan de Duitsche ijzerbanen. — Bij dezen allezins gunstigen toestand, zal het Indisch muntstelsel nog geldelijke opoffering vorderen; maar als dit bezwaar eenmaal te boven gekomen is, zal men met te meer kracht de hand kunnen slaan aan uitdelging van openbare schuld. — De aanhangig geblevene belastingwetten zullen op nieuw aan de Kamer worden voorgedragen, en indien zij mogten worden aangenomen, zoude daardoor nog eenige verandering in de inrigting der begrooting gemaakt worden.

Zitting van Zaturdag den 20sten September.

In deze zitting zijn ingekomen 1) een wets-ontwerp betrekkelijk de overbrenging en aanwijzing van fondsen voor het herstel van het muntwezen; 2) een ontwerp betrekkelijk de dading van een domaniaal eigendom onder de gemeente Zaamslag.

De voorzitter geeft kennis van de in de bijeenkomst van gisteren ingekomen stukken en van de aanbieding der begrooting. Thans wordt besloten de begrooting naar de afdeelingen te verzenden. Ook het ontwerp-adres van antwoord, zoo als het door de commissie is voorgesteld, wordt ter tafel gebragt en naar de afdeelingen verzonden. Deze hebben na afloop der vergadering, onmiddellijk het concept-adres onderzocht.

Te half drie zal er wederom eene openbare zitting worden gehouden; waarschijnlijk zullen daarin de discussiën over het adres bepaald worden op Maandag.

Middagzitting van Zaturdag den 20sten September.

Heden namiddag te half drie is de Tweede Kamer in openbare zitting vergaderd geweest, en is besloten, om de beraadslagingen over het adres van antwoord te bepalen op aanstaanden Maandag.

Volgens de nieuwe wet op de militaire pensioenen, is het bedrag der pensioenen van de officieren der landmagt aldus: Luitenant-generaal *f* 3000, generaal-majoor *f* 2400, kolonel *f* 1800, luitenant-kolonel *f* 1500, majoor *f* 1300, kapitein (ritmeester) *f* 900, 1ste luitenant *f* 600, 2de luitenant *f* 500; en het bedrag der pensioenen van de weduwe en kinderen van den 1sten *f* 1000, van den 2den *f* 800, den 3den *f* 700, 4den *f* 600, 5den *f* 500, 6den *f* 400 en van den 7den en 8sten *f* 300. Beneden den rang van officier is het cijfer der pensioenen en van de weduwe en kinderen als volgt: Militaire fortificatie-opzigter 1ste kl. *f* 425, weduwe en kinderen *f* 200; idem 2de kl. *f* 350, *f* 175; idem 3de kl. *f* 300, *f* 150; conducteur der artillerie 1ste kl. *f* 250, *f* 150; idem 2de kl. *f* 225, *f* 120; idem 3de kl. *f* 200, *f* 120; schrijver bij het departement van oorlog (militair zijnde) 1ste kl. *f* 450, *f* 225; idem 2de kl. *f* 375, *f* 185; idem 3de kl. *f* 300, *f* 150; adjudant onderofficier en opperwachtmeester bij het wapen der maréchaussée *f* 250, *f* 150; sergeant-majoor (opperwachtmeester) en wachtmeester bij het wapen der maréchaussée *f* 200, *f* 120; sergeant (wachtmeester) en brigadier bij het wapen der maréchaussée *f* 150, *f* 90; korporaal, maréchaussée en trompetter bij het wapen der maréchaussée *f* 120, *f* 70; soldaat van alle wapens *f* 100, *f* 60.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Zaturdag den 20sten September.

In de heden gehoudene zitting van den raad der gemeente Groningen waren, behalve den burgemeester en den secretaris, 10 leden opgekomen.

Nadat door den secretaris voorlezing is gedaan van het koninklijk besluit van den 11den Sept. j.l., waarbij aan den heer H. W. VAN GIFFEN een eervol ontslag is verleend als wethouder der stad Groningen, rigt de heer burgemeester het woord tot den ontslagene en zegt, dat de raad met belangstelling vernomen heeft, dat het Z. M. den Koning behaagd heeft, aan hem op zijn verzoek eervol ontslag te verleenen. Niemand kon het wel bevreemden, dat de bemoeijingen aan het wethouderschap verbonden hem op zijn' ouden dag lastig vielen. Intusschen zouden noch de raad noch de ingezetenen van Groningen zeker vergeten, wat de heer VAN GIFFEN gedurende 32 jaren als lid van den raad en 24 jaren als wethouder had verrigt. Door zijn vast karakter, gezond oordeel, sterk geheugen en onafgebrokene werkzaamheid was hij in staat geweest vele en gewigtige zaken te behandelen. En, was thans ook de morgen en middag van zijn leven voorbij, ja was hij reeds ver in den avond van dat leven, toch zoude hij dezen niet werkeloos doorbrengen, maar ook nu nog als lid van den nieuwen raad op zijn' post worden gevonden. Eindelijk uitte de spreker nog den wensch, dat de rijke ervaring van VAN GIFFEN nog dikwijls hun mogt te stade komen, en dat het laatste tijdperk van zijn leven eens zacht naderen zou zijn tot die zalige gewesten, waarop hij vol blijde hoop en vertrouwen het oog kon gevestigd houden.

De heer VAN GIFFEN zegt, dat het hem hard was gevallen zijn ontslag te moeten verzoeken, doch dat hij wegens hoogen ouderdom den post niet langer naar behooren konde waarnemen, dien hij tot nu toe altijd met zooveel genoegen had bekleed. Hij dankte de raadsleden voor den bijstand, hem altijd verleend, en beval zich ook na nog steeds in hunne vriendschap aan.

De heer QUINTUS leest hierop een uitgebreid rapport voor van de veen-commissie. Gelijk telken jare, werd ook nu weder verslag gedaan van den tegenwoordigen toestand der veenkoloniën, vooral ook van de bevindingen der commissie op hare inspectiereis, den 24sten Julij en vervolgens en ook later nog weder gehouden. Een der belangrijkste punten in dit rapport gold het onderzoek der commissie naar de uitvoerbaarheid en het belang van eene vereeniging van het Stads-Kanaal met de Eems. Onlangs was het advies ingewonnen van de kamer van koophandel en fabrijken te dezer stede, en was deze, in weerwil der door Burgemeester en Wethouders geopperde bezwaren, gunstig voor die zaak gestemd geweest. Aan het raadsbesluit daarop genomen, om de streek op te nemen, is door de commissie voldaan; zij deelt, als slotsom van hare bevindingen, haar gevoelen mede, om n.l., zonder de onderneming zelve uit het oog te verliezen, het verlengen van het Stadskanaal bij voorraad niet verder dan tot Ter Apel te vervolgen, daar zonder medewerking van de regering van Hannover, haar zulks onraadzaam schijnt; mogt men echter ter eeniger tijd gemeenschappelijk besluiten tot eene verbinding met de Eems, dan oordeelde de commissie, dat het geschiktste punt daarvoor was nabij het landgoed van den heer VAN ZANTEN nabij Landegge of tusschen Landegge en Langen, omdat in die rigting het meeste veen en de streek zand bijlangs de Eems het minst breed scheen te zijn. — Verder werd in dit rapport o. a. de nieuwe indeeling van Ter Apel ter sprake gebragt en de bemoeijingen der commissie dienaangaande; daarbij had de commissie het concept-huurcontract ten gevolge dier verdeeling opgemaakt, nagezien en stelt zij aan den raad voor, dit goed te keuren en den rentmeester der stads veenen en Ter-Apel tot de uitvoering daarvan te magtigen. — Nadat zij voorts nog had opgegeven den tegenwoordigen staat van afrekening met den afgetreden rentmeester en melding had gemaakt van de bekende procedures der stad tegen de meijers van Sappemeer en daarbij den wensch had geuit, dat toch die geest van weerspannigheid, die nog vele meijers bezielde, om niet te voldoen aan hunne verpligtingen, eindelijk eens mogt wijken, eindigde de commissie haar rapport onder betuiging van haren innigen dank voor het vertrouwen door den raad aan haar, bij het meer dadelijk toezigt over de veenkoloniën, geschonken, en met den wensch dat men het werk onzer voorvaderen, met uitnemend doorzigt en schranderheid begonnen, mogt voltooijen.

De voorzitter zegt hierop, namens den raad, de veencommissie dank voor het door haar uitgebragte rapport, en voor den ijver, dien zij, even als vroeger, in het volbrengen van hare moeijelijke en gewigtige taak heeft betoond. Het werk door de vaderen begonnen en naar een vast plan voortgezet, was vooral ook in de laatste jaren met goed gevolg behartigd, en zoo twijfelde spr. niet, of de vruchten zouden steeds rijker vloeijen voor de stad en tot steeds meerderen bloei strekken voor het gansche gewest. Op voorstel van den voorzitter, wordt hierop het rapport aangenomen voor notificatie en het huurcontract onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten gearresteerd.

Hierop worden de 3 volgende requesten voorgelezen en behandeld:

1) Van AL. KLUGKIST, portier van de Oosterpoort, verzoekende den raad om tegemoetkoming in het nadeel, dat hij geleden heeft door de geheele vernieuwing van de Oosterpoortenbrug en de dien ten gevolge gestaakte passagie.

2) Van E. VAN DIEKEN, poortier van de Boteringepoort, met verzoek om eene jaarlijksche toelage uit de stadskas, tot welk verzoek mede eene onmiddellijke aanleiding had gegeven de hernieuwing van de brug aldaar.

Burgemeester en wethouders hebben deze zaak onderzocht en bevonden, dat de schadevergoeding, volgens opgaven over vroegere jaren, kan worden berekend voor den poortier van Oosterpoort op *f* 50, en voor dien van Boteringepoort op *f* 30, weshalve zij voorstellen hun die sommen te verleenen en om van Gedeputeerde Staten magtiging te vragen die gelden uit den post van onvoorziene uitgaven te voldoen. — Wordt aangenomen.

3) Van ED. WOLLSCHLÄGER, verzoekende om nog gedurende de geheele week na de kermis, in zijne tent te mogen spelen, tot motivering bijbrengende, dat de Amsterdamsche kermis, dit jaar, zoo laat en de Groninger zoo vroeg mogelijk was gesteld en hij niet vóór Donderdag e.k. hier zou kunnen aanvangen.

De voorzitter stelt voor in dit verzoek toe te stemmen. — Wordt aangenomen.

In eene vroegere raadszitting was eene verordening gearresteerd op de afkondiging van plaatselijke verordeningen. Hiervan was toen mededeeling gedaan aan Gedeputeerde Staten, maar was daarbij eene schrijffout ingeslopen; weshalve de daardoor veroorzaakte nieuwe redactie wordt voorgelezen en gearresteerd.

De voorzitter zegt hierop, dat hoogst waarschijnlijk dit de laatste zitting is van den thans nog in werking zijnde raad. Hij neemt alzoo deze gelegenheid te baat, om een woord van afscheid tot de leden te spreken. De gemeente-instelling zoo als ze was gegrond op de grondwet van 1815 en gewijzigd in 1824, en waarbij onze stad, bijna onafgebroken, orde, vrijheid en welvaart had genoten, wordt thans door eene nieuwe vervangen. Spr. zegt dit niet om die vervanging af te keuren, want het is zijn gevoelen, dat geene staatsinstelling volstrekt en onvoorwaardelijk goed is te noemen en dat wijziging naar tijdsomstandigheden en veranderde denkbeelden, wanneer het met verstand en bezadigdheid geschiedt, eene behoefte is voor het maatschappelijk geluk; maar om het goede niet te vergeten, dat het oude verschaft heeft en alzoo de nieuwe regering indachtig te maken op de goede orde en den goeden stand, waarin ze de zaken zal overnemen, en waarvoor mede de lof toekomt aan de leden van den tegenwoordigen raad. De voorzitter zegt hun hierop dank voor de zorgen en moeiten, die zij in 't heil der ingezetenen dezer stad hebben besteed. Had hij dien straks aan VAN GIFFEN betuigd, thans dankte hij meer in 't bijzonder de beide andere wethouders, LOHMAN en QUINTUS, voor den ijver waarmede zij hunne uitmuntende gaven en uitgebreide kennis aan de dienst der stad hadden toegewijd, en den Secretaris voor de warmste belangstelling en onvermoeiden ijver, waarmede hij zijne taak, gedurende ruim 40 jaren had volvoerd. Hij zeide nog allen dank voor de welwillendheid en vriendschap, waarmede zij hem voor korte jaren als burgemeester in hun midden hadden opgenomen, en hoopte, dat ook zij, die geene bestanddeelen zouden uitmaken van den nieuwen raad, die genegenheid voor hem zouden blijven bewaren. God mogt verder de pogingen zegenen, voor het welzijn van het vaderland, ons gewest en deze stad aan te wenden.

Nadat nog besloten was, dat bij de opneming der stemmen voor de aanstaande herstemming slechts één onder-bureau zoude werkzaam zijn en de heer LOHMAN tot plaatsvervanger voor dit bureau was benoemd, werd deze raadsvergadering door den voorzitter gesloten.

AFLOOP VAN DE HERSTEMMINGEN VOOR LEDEN VAN DE GEMEENTERADEN,

in de onderscheidene gemeenten dezer Provincie.

Te **Aduard** zijn verkozen de heeren:
J. J. Tonckens, met 54 van de 62 uitgebragte stemmen.

Van F. A. Douma en K. J. Bakker, die beide 27 stemmen op zich hadden vereenigd is de laatste, als oudste in jaren, tot lid van den raad benoemd.

Te **Bellingwolde** zijn verkozen de heeren:

J. G. Oterdoom.	D. A. Geertsema.
E. Huizing.	

Te **Finsterwolde** zijn verkozen de heeren:

J. van der Molen, oud raadslid.	Krieno K. Nieborg, landb.
G. B. Heddema, landbouwer.	

Te **Hoogkerk** zijn benoemd de heeren:

Roelof Roelofs Oosterhoff.	Hendrik M. Hoekzema.
Pieter Rietsema.	

Te **Noorddijk** is verkozen de heer:
Tjaart Klaassens Gel[illegible]a.

Te **N. Pekela** zijn verkozen de heeren:

Jacob H. de Weerd, burgem.	H. L. Heres.
K. M. Brouwer,	

Te **Wedde** zijn verkozen de heeren:

P. E. Tiddens.	L. E. Evers.
E. Meurs.	J. G. Snelter.
Jhr. E. W. Polman Gruys.	

Te **Wildervank** zijn benoemd de heeren:

J. A. Munneke, landb., oud lid.	E. H. Lottering, landb. n[illegible]
Ipe G. Dijk, koopm. „	D. H. Venema, „
L. J. Eerkes, renten. „	H. E. Buining, med. doct.
J. E. Eerkes, landb. nieuw lid.	P. J. M. Boer, landb.
J. M. Meihuizen, koopm. „	W. R. Panman „

Te **'t Zandt** zijn verkozen de heeren:

N. C. Smit, te Oosterwijtwerd.	M. G. Bos, te Zijldijk.
H. J. van Niejenhuis, Eenum.	J. M. Toppinga, te 't Z[illegible]
K. S. Doornbos, te Leermens.	G. L. Burema, te Zeerijp[illegible]

Te **Zuidhorn** zijn verkozen de heeren:

Willem K. Togtema.	Jacobus Homan.
W. J. Zantinga.	K. P. Feringa.

Wijders moet in de gemeente **Ezinghe** andermaal [illegible] vrije verkiezing plaats hebben, over *twee* leden van den [illegible]meenteraad, naardien *K. D. Wolters*, oud lid, en *E[illegible] Olthof*, nieuw lid van den raad, de op hen uitgebragte [illegible]noeming niet hebben aangenomen. De nieuwe verkiezi[illegible] aldaar bepaald op Maandag den 29sten September e[illegible] komende.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSE[illegible]